Največji slovenski tednik v Zedinjenih državah

Izhaja vsako sredo.

NASLOV uredništva in upravništva:
1951 W. 22nd Place Chicago, Ill.

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

OFFICIAL ORGAN

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATH. UNION

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.

Issued every Wednesday

OFFICE:
1951 W. 22nd Place Chicago, Ill.

No. 14. Štev. 14. **Chicago, Ill., 14. aprila (April) 1915** **Leto 1. Volume 1.**

Naznanilo preselitve.

Gg. ureadnikom krajevnih društev tako tudi ostalim članom in naročnikom našega lista naznanjamo, da smo tekoči teden UREDNIŠKI IN UPRAVNIŠKI urad preselili na

1951 WEST 22nd PLACE CHICAGO, ILL.

Novi urad se nahaja en blok zapadno od slovenske cerkve, med So. Lincoln St., blizu vogala South Robey St.

Vsled tega prosimo uljudno vse gg. tajnike krajevnih društev, kakor tudi vse druge dopisnike, da naj delajo za naprej naslove na uredništvo in upravništvo "Glasila K. S. K. Jednote", kakor zgoraj označeno.

Chicago, Ill., dne 13. aprila 1915.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO "GLASILA K S. K. J."
1951 W. 22nd Place.

Ameriške vesti.

Županske volitve v Chicagu.

Pri zadnjih naših mestnih volitvah, vršečih se dne 6. t. m. je bil izvoljen za prih. 4 leta županom mesta Chicago republikanec William Hale Thompson. Svojega demokratskega tekmeca Robert Sweitzerja je premagal z 147.977 glasovi večine. Za Thompsona je glasovalo 399.038 moških in ženskih volilcev.

Republikanec Thompson je obljubil pomagati v prvi vrsti brezposelnim mesta Chicago. V to svrho se bode ustanovilo po vseh policijskih stražnicah posebne informacijske posredovalnice za delo. Novi župan Thompson se prišteva milijonarjem. Veliko premoženja je podedoval po svojem očetu, ki ima na zapadu obsežne ranche za živinorejo. Tako je bil sedanji novi župan druzega največjega mesta v Zed. državah več let pri svojem očetu za kravjega pastirja ali "cowboya," na kar je zelo ponosen. — Slovesno bode ustoličen dne 26. aprila t. l.

Umrla vsled žalosti.

Dne 10. t. m. je umrla v Chicagu na 150 cesti in Indiana Ave 45letna Mrs Ida Ruetter vsled prevelikega žalovanja za svojim pokojnim možem, kateri je bil ubit od vlaka pred 4 meseci.

Omilovanja vredna žena zapušča enajst nepreskrbljenih otrok. Najmlajši je komaj leto dni star.

Aretirani ponarejalci denarja.

Minuli teden smo poročali o dobro organizovani družbi ponarejalcev $5. — in $10. — zlatnikov v Chicagu, Ill.

Zadnje dni se je posrečilo zveznim detektivom izslediti to družbo v podzemlju, ali pod neko poljsko gostilno na 2254 zap. 19. cesti. Podzemeljska izdelovalnica za cekine je bila opremljena po najbolj modernem načinu z vsemi potrebščinami.

Oblasti so aretirale Stanislava Czerwieca, lastnika gostilne; Tomaža, njegovega brata; Josip Wilk-a z ženo vred in 10 letno hčerko Zofijo, katera je razpečavala falzifikate. Vsakdo izmed teh je bil stavljen pod $5000. — varščine.

Dva nova slovenska tednika.

Letos smo dobili ameriški Slovenci za piruhe kar dva nova tednika na enkrat! V New Yorku je pričel izhajati "Slovenski Narod", v Clevelandu pa "Sloga". Ker je prenehala pittsburška "Edinost" in coloradski "Slovenski Narod", se je ista dva sedaj nadomestilo z drugimi.

Srbom na pomoč.

Znana gospa Gruič, soproga srbskega poslanika za Zed. države rodom Američanka, bode predsedovala dne 19. aprila t. l. v Blackstone hotelu, Chicago, Ill. zborovanju v prilog srbskemu Rdečemu križu. Na ta sestanek je povabila tudi poleg mnogih drugih uplivnih ameriških veljakinj milijonarko Mrs Rutherford Pierrepont Morgan, iz New Yorka, ki se za Srbe posebno zanima.

Označeni dan bodo nastopili tu in v okolici živeči Srbi z raznimi društvi v srbskih narodnih nošah.

Nemška križarka K. Wilhelm pribežala v ameriško pristanišče.

Newport News, Va. 11. aprila. O zloglasni pomožni nemški križarki "Kronprinz Wilhelm" se je zadnje mesece že dosti čulo, ker je potopila v južnem Atlantiku 15 raznih večjih in manjših tovornih parnikov. Med temi so bili 4 francoski, 9 angleških in 1 norveški. Skupna škoda potopljenih parnikov povzročena vsled te križarke znaša 7 milijonov dolarjev.

Danes je pa pribežala označena križarka semkaj, ker ji je pošel premog in živež za moštvo ki šteje 500 mož. Poveljnik te roparske križarke je kapitan Paul Thierfelder.

Sedaj se nahajati tukaj dve nemški križarki in sicer: Prinz Eitel Friedrich in gorioznačena Ameriška vlada bode najbrže tudi Kr. Wilhelma zaplenila ali internirala.

Sloveči kipar umrl.

New York, N. Y., 11. aprila. — Najbolj sloveči ameriški kipar Karol T. Bitter je umrl tukaj včeraj zarano vsled zadobljene poškodbe pri vožnji z avtomobilom.

Pokojni Bitter je izdelal mnogo krasnih kipov in spomenikov ter se je izšolal iz navadnega kamenoseka. Rojen je bil na Dunaju.

Milijonarka poročena s priprostim delavcem.

St. Louis, Mo., 8. aprila. — Sinoči se je poročila tukaj hči znanega pok. pivovarja Adolphus Busha, Miss Marie Bush z C. Drummond Jonesom, ki je delal na farmi pok. Busha. Oba sta se podala sedaj na ženitovanjsko potovanje proti jugu.

Smrt avijatika.

College Park, Md., 12. aprila.— Znani avijatik Cecil Teoli rodom iz Brazilije se je tukaj danes do smrti ponesrečil s svojom novim aeroplanom. Teoli je delal na tuk. aerodromu vratolomne poizkuse; svoječasno je navedenec prvi poletel preko visoko andeško gorovje.

Obsojen župan, sodnik in polic. načelnik.

Indianapolis, Ind., 12. aprila. — Pred federalno poroto je bilo danes obsojenih 27 obtožencev vsled sleparskih volitev z dne 3. nov. 1914 v Terre Haute, Ind. Poleg številnih višjih uradnikov ter drugih znanih oseb, je dobil bivši župan mesta Terre Haute, D. M. Roberts 6 let ječe v državni kaznilnici Leavenworth, Kans., sodnik Eli H. Redman 5 let, Thomas C. Smith 3 leta in policijski načelnik Holler 1 leto zapora.

Salomonska odločba.

New York, Okla., 12. aprila. — Ker sta dobila pri zadnji županski volitvi republikanec Albert Todd in demokrat George Alberti enako število glasov za županskomesto, sta se danes odločila, da naj županuje še stari župan prihodnji termin.

Ponesrečen ameriški parnik.

Tokio, Japonska, 12. aprila. Med otokom Nippon in Kiushiu je nasedel danes največji ameriški tovorni in potniški parnik "Minnesota," ki je odplul dne 4. aprila t. l. proti Japonski. To brezžično brzojavno poročilo je došlo danes semkaj. Na parniku se nahaja 250 mornarjev, 900 potnikov in za 22.000 ton raznovrstnega blaga, last je Great Northern S. S. Co.

Od tukaj mu je odhitelo takoj na pomoč pet brzoparnikov in dve japonske bojne ladje. Vzrok ponesrečbe je pripisovati hudemu vremenu v ondotnem vodovju.

V znamenju miru.

Razni ameriški listi poročajo, da je došlo semkaj iz Evrope zadnje dni veliko naročil za razne vojne potrebščine in strelivo. Tako je naročila ruska vlada pri Betlehem Steel Co. za $80,000,000 vrednosti šrapnelov.

Francija je naročila pri Dupont Powder Co. za $100,000,000 vrednosti raznovrstnega smodnika in bomb: Thomas Bros. aeroplanska družba v Ithaci, N. Y. je pa dobila zopet naročilo za $100,000 vrednosti vojaških letalnih strojev. Moštvo dela v tej tovarni noč in dan.

IZ DELAVSKEGA SVETA.

Splošna stavka mizarjev.

"Ker se ni ugodilo zahtevam unijskih mizarjev iz mesta Chicago, da bi se jim povišalo plačo na 70 centov na uro, bode pričelo stavkati v našem mestu dne 16. t. m. 16.000 unijskih mizarjev," — tako se je izrazil danes John A. Metz, predsednik te delavske organizacije.

Mizarjem se bodo pridružili iz simpatije tudi pleskarji, kleparji zidarji in tesarji, tako da bodo ostali stavbeniki popolnoma brez delavcev. Koliko časa bode trajala ta splošna stavka, še ni znano.

Delavski odškodninski zakon.

Indianapolis, Ind., 12. aprila.— Ker je bil novi delavski odškodninski zakon potrjen v obeh zbornicah, ga je državni guverner danes tudi odobril in podpisal. Nadzorovanje ali upravo pri poslovanju bode imela v rokah državna industrijska zbornica.

Minimalne plače v Ark.

V državi Arkanskas je stopil te dni v veljavo novi zakon, ki določa izkušenim ženskam po tovarnah $1.25 minimalne plačo dnevno, neizkušenim delavkam pa $1.00.

Posnemanja vredno.

Boston, Mass., 12. aprila. — Po izgledu tovarnarja Forda v Detroit, Mich. je tudi tukajšnja tovarniška družba The Denison Mfg. Co. določila razdeliti za 6 milijonov dol. vrednosti delnic tega podjetja med svoje delavce, 2,400 po številu. Ta korak pozdravlja tuk, delavstvo z največjim veseljem.

Inozemske vesti.

Evropska vojna.

Spor med Avstrijo in Italijo.

Rim, Italija, 12. aprila. — Spor med Italijo in Avstrijo glede zahtevane odškodnine za nevtraliteto bode kmalu poravnan. Tako se poroča semkaj in zanesljivih diplomatičnih krogov. Govori se, da se je mudil te dni sivolasi avstrijski cesar Franc Josip "inkognito" v Berlinu, ali na nemškem dvoru, kjer se je svojemu diktatorju izrazil, da je pri volji odstopiti Italiji trentinsko ozemlje kot odškodnino za nevtraliteto v sedanji evropski vojni.

To novico je prinesel danes semkaj sin župana mesta Düsseldorf na Nemškem g. Marx, ki je zajedno tudi nemški državni poslanec.

Avstrija je baje sedaj zadovoljna odstopiti Italiji južni del Tirolske in obmejno ozemlje ob reki Soči!? Vendar pa zahteva Avstrija zato, da se ji dodeli Avlono, važno postojansko v Albaniji.

Sedaj ostaja med obema državama še najbolj pereče vprašanje glede delitve Trsta z okolico. Italija zahteva namreč poleg Južne Tirolske tudi pristanišče Trst z okolico, čemur se pa Avstrija odločno upira.

Včeraj so se vršile po vseh večjih mestih Italije zopet burne demonstacije. Italijansko ljudstvo zahteva namreč na vsak način vojno z Avstrijo. Razburjeno ljudstvo v Rimu, Milanu, Bologni, Napulju, Ankoni, Florenci in Benetkah je demonstrativno pokazalo, da se hoče maščevati nad Avstrijo. Pričakovati je torej sleherni dan resnega spopada med Italijo in Avstrijo.

Boji v Karpatih.

Petrograd, Rusija, 12. aprila.— Ker je postalo stališče nemško-avstrijskih bojevnikov za Karpate po padcu Premysla vedno bolj omajano ter obupno, se je pričelo ljudstvo na Ogrskem že puntati s tem, da noče več pošiljati novincev ali črnovojnikov na fronto.

Da se bode zamoglo braniti ogrske obmejne točke ob Karpatih, bode poslala Nemčija še nekaj svojih čet Avstriji na pomoč.

Znano je, da preti tudi Nemčiji pomanjkanje živeža; radi tega se je domenila s svojo zaveznico Avstrijo, da ji mora ona poslati za to pomoč toliko in toliko milijonov kilogramov raznovrstnega žita. Avstrijo bode ta zahteva hudo prizadela, ker se pojavlja tudi v Avstriji lakota na vseh straneh.

Na obeh obalih reke Ondave so zgubili zadnje dni Avstrijci svoje pozicije. Pomožne nemške čete jim nikakor ne zadostujejo pred ogromnim ruskim navalom. Nemški polki na severni strani so že tako opešani, da pride komaj na vsakih 300 mož po 1 častnik.

Pred odločilno bitko.

Petrograd, Rusija, 12. aprila.— Glavni ruski vojaški stan je izdal danes sledeče uradno poročilo: "V Karpatih so naše ruske čete zadnje dni zopet prepodile številne napade Nemcev in Avstrijcev. Posrečilo se nam je pridobiti zelo važno pot od Regetova do Volosate, ki se veže v smeri 73 milj proti ogrski meji. Sedaj imamo zavzeti edinole še točko označeno pod št. 909 pri Voliamikovi, dokler ne dospemo na naš cilj, ki bode odločilen za našo armado. Minulo sredo smo zajeli zopet 1200 vojnih vjetnikov. Na zapadni strani Niemena, smo imeli tudi lepe uspehe."

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 12. aprila. — O bojnem položaju v Karpatih se je izdalo danes tukaj sledeče uradno naznalio: "Na iztočni strani, oz. fronti pri Beskidih je naš položaj danes neispremenjen. V nekaterih gorskih točkah se je jel ruski sovražnik dalje pomikati proti naši meji neoziraje se na izgubo človeškega življenja. Na bojnih poljanah leži na tisoče in tisoče mrtvih in ranjenih. Baterije naših strelnih pušk napredujejo izvrstno in vse hvale vredno. Včeraj smo zajeli zopet 1600 ruskih vojnih ujetnikov.

Separatno premirje med Avstrijo in Rusijo.

London, Anglija, 12. aprila. — V Petrogradu se snuje že načrte, kako bi se zamoglo zadati Avstriji hud vdarec, da bo slednja prisiljena prositi Rusijo za premirje. Vedno bolj in bolj močne ruske čete, ki se valijo proti ogrskemu ozemlju, bodo konečno avstrijskega cesarja prisilile do odločilnega mirovnega koraka.

Najboljši ruski strategi ali vojni veščaki so preračunali, da bode mogoče Rusom prekoračiti karpatsko mejo že v nekaj tednih ko bode zginil sneg.

Rusija se pripravlja na spomlad, da bode poslala opetovano 1 milijon novega dobro izvežbanega vojaštva v Karpate, samo da se doseže cilj. Ta ogromna armada bode skušala prodreti sovražne postojanke ob reki San in Laborca.

Rim, Italija, 12. aprila. — Nemški princ von Buelow je popolnoma obupal v posredovanju miru med Italijo in Avstrijo. Za poravnavo se vršijo sedaj direktna pogajanja med avstrijsko vlado in italijanskim poslanikom, vojvodom Avarnskim.

Italijanska vlada je poslala zopet proti severu, ali južni Tirolski mnogoštevilne vojaške čete za slučaj spopada med Avstrijo in Italijo. M. Edmond Thiery, najbolj poznati narodni ekonomist Evrope zatrjuje, da bode Avstrija prisiljena napovedati konec vojne sredi meseca junija t. l. to pa vsled splošnega pomanjkanja živeža in lakote.

Nemčija in Avstrija ne pošilja več v Italijo svojega izvoznega blaga. Mesto Mantuo, Verona, Preshiero in Legnano se noč in dan utrjuje pred morebitnim napadom sovražnika. Tudi poštna zveza med tima državama in Italijo je popolnoma pretrgana. Tukaj so ujeli že več sumljivih oseb glede veleizdaje, katere pridejo pred vojno sodišče.

Delovanje nemških podmorskih čolnov.

London, Anglija, 12. aprila. — Neki nemški podmorski čoln je danes zopet potopil veliki angleški tovorni parnik "Wayfarer", ki je zavzemal 9599 ton deplacementa.

Southampton, Anglija 12 apr. Minuli petek dne 9. t. m. je zasledoval v angleškem zalivu neki torpedni čoln britski tovorni parnik "Guernsey". Slednji je na hitrem begu zadel ob neko pečino in se potopil z moštvom vred.

Plymouth, Anglija, 12. aprila. Včeraj dne 11. t. m. je neki nemški torpedni čoln potopil angleško tovorno ladjo "President". Blizu pristanišča Stockepoint so zasledovali nemški podmorski čolni včeraj angleški parnik "Frederick Franckoff", ki jim je pa k sreči še pravočasno ušel.

Francoske izgube.

Berlin, Nemčija, 12 aprila. — Generalni nemški vojaški urad poroča, da so imeli zadnje dni Nemci v Woevre okraju lepe uspehe. Francozi so pri spopadu med sovražnikom med rekama Mense in Moselle trpeli občutne izgube. Poročilo franc. generala Joffreja, da je zavzel višino pri Combres je neresnično.

Nesrečna Srbija.

Niš, Srbija, 12. aprila. — Dasiravno se drži srbsko vojaštvo hrabro kakor lev napram svojim sovražnikom v sedanji evropski vojni, je zadel našo Srbijo navzlic temu še večji sovražnik in to je epidemična bolezen legar, ki skuša uničiti zadnjega Srba v našem ozemlju. Vsled legarja je umrlo tukaj že na tisoče in tisoče vojakov ter drugih civilnih oseb.

Sedaj se je naša vlada obrnila na Francijo in Anglijo za hitro odpomoč. Obe vladi sta že odposlali semkaj večje število skušenih zdravnikov in bolniških postrežnic da rešijo vsaj nekaj ljudstva pred smrtonosnim legarjem. Iz New Yorka se poroča, da se je zavzel za nas tudi znani milijarder J. D. Rockefeller, ter je daroval v to svrho večjo svoto denarja. Tudi bivši ameriški predsednik Theodore Roosevelt nam je obljubil svojo tozadevno pomoč.

Premirje med Rusijo in Avstrijo?

Petrograd, Rusija, 12. aprila.— Tuk. najbolj konzervativni in vladi naklonjeni list "Bourse Gazette" zatrjuje, da so se pričela voditi tajna pogajanja med Rusijo in Avstrijo za separatno premirje. Avstrija se boji namreč velikega navala Rusov na Ogrsko.

To separatno premirje ali mir odobrava tudi Anglija ter Francija. Govori se dalje, da se je obrnil avstrijski cesar v vatikan za posredovanje.

Rusija naj bi dobila za vojno odškodnino od Avstro-Ogrske celo Galicijo vštevši trdnjavo Krakovo. Poleg tega stavijo zaveznice pogoje, da se mora tudi Srbiji dovoliti nekaj ozemlja ob jadranskem morju. Nemčija se kapitulaciji Krakovega odločno upira, ker se boji nadaljnega prodiranja Rusov proti pruski Šleziji.

Zapeljani Turki.

Rim, Italija, 12. aprila. — Semkaj iz Carigrada sta dospela dva visoka turška vladina uradnika, kojih namen je naprositi Italijo za pomoč v sedanjem kritičnem času, to namreč, da naj bi Italija posredovala za zopetni mir v Turčiji. Generalni tajnik mladoturške stranke Midhat Chuery Bey zatrjuje, da se je Turčija že naveličala nemškega diktatorstva ter da so bili sedaj Turki direktno od Nemčije zapeljani v vojsko.

Velike francoske izgube..

London, Anglija, 12. aprila. — Iz Berlina se semkaj uradno poroča o velikih izgubah Francozov, ki so se borili z Nemci ob reki Meuse. Samo na dveh krajih se je našlo po 1200 mrtvih Francozov. Vsled tega so se morali Francozi za nekaj ozemlja zopet umakniti iz svojih strelskih okopov, osobito v Montmare, Ailly in Argonne gozdovju. Nemci so odvedli seboj 15 francoskih častnikov, 804 mož in 7 brzostrelnih pušk.

Vojni vjetniki na Nemškem.

Berlin, Nemčija, 12. aprila. — Dne 1. aprila t. l. je znašalo skupno število raznih vojnih vjetnikov na Nemškem 812.817 in sicer: 3,868 franc. častnikov in 238.495 mož; 5140 ruskih častnikov in 504.210 mož; 647 belgijskih častnikov in 39.630 mož; 520 angleških častnikov in 20.307 mož.

Obisk štorklje na nemškem cesarskem dvoru.

Berlin, Nemčija, 8. aprila. — Kronprincesa Cecilija, soproga nemškega prestolonaslednika Friderik Viljema je povila včeraj 5. otroka oz. prvo hčerko.

Krušne nakaznice na avstr. cesarskem dvoru.

Dunaj, Avstrija, 12. aprila. — Začenši z včerajšnjim dnem ali nedeljo se je pričelo uporabljati tudi na cesarskem dvoru nakaznice za kruh vsled izrecne določbe cesarja. Krušne nakaznice veljajo torej tudi zanj in za vso preostalo cesarsko družino ravno tako, kakor za druge.

Belgijski kralj 40 let star.

London, Anglija, 9. aprila. — Angleški kralj Jurij je poslal včeraj belgijskemu kralju Albertu brzojavne pozdrave povodom njegove 40. letnice. Tu živeči belgijski beguni so ta dan primerno praznovali.

Dopisi in društvene vesti.

Joliet, Ill.

Iz urada društva sv. Frančiška Saleškega, št. 29. K. S. K. J., Joliet, Ill. se tem potom naznanja, da se je na zadnji naši redni seji dne 28. marca sklenilo, da mora vsak član prispevati za našo, dne 17. aprila se vršečo veselico 50c. Ta denar gre v društveno blagajno. To se je določilo pri društvu, ker nismo imeli že celih 9 let nobene veselice. Pomniti je pa, da dobi zato vsak član po dva tiketa za žrebanje $10.— vrednega cekina. S tem je dana vsakemu članu prilika, da lahko ta dva tiketa proda in tako na lahek način prispeva v društvo določeni znesek 50c.

Ker smo pri društvu vsi brez izjeme deležni ene in iste bolniške ali pogrebne podpore, nas veže torej tudi sedaj ena in ista dolžnost da delamo vsi skupaj za korist naše celokupne društvene blagajne. Le v tem slučaju se spozna in vidi delovanje člana za društveni napredek. Torej dragi mi sobrat. Ako prodaš morda svoja dva tiketa, zahtevaj še 4 ali 5 novih in deluj skrbno, da boš vse razpečal med svojim sorodniki, prijatelji ali znanci. Le na ta način se bo pripomoglo naši društveni blagajni, čim več prodamo tiketov, tem bolje bo za društvo.

Prosim konečno vse brate, kateri so vzeli morda več srečkalnih tiketov, in niso istih prodali, — da jih vrnejo 15. t. m. tajniku nazaj. Dalje naznanjam tudi vsem članom našega društva, da se mora **vsak član** vdeležiti te veselice, inače zapade kazni.

Z bratskim pozdravom

Martin Težak, predsednik.

Enumclaw, Wash.

Slov. podporno društvo "Jezus Dobri Pastir", štev. 32, K. S. K. J. v Enumclaw, Wash. je imelo svojo velikonočno spoved kakor po navadi na praznik sv. Jožefa, ali dne 19. marca t. l.

Tem povodom se je mudil pri nas slov. župnik Rev. A. Mlinar iz Black Diamonda, Wash. Spovedovanje se je vršilo v petek, soboto in nedeljo ter sv. maša, tako da je lahko vsak društvenik opravil svojo versko dolžnost brez kakega izgovora. Kdor pa morebiti ni mogel iste dosedaj izvršiti, naj to stori pri prvi priložnosti. Vsakega člana vežejo pravila K. S. K. J. in našega društva v izpolnjevanje verskih dolžnosti. Toliko članom našega društva v ravnanje!

Pozdrav vsem Slovencem in Slovenkam širom Amerike!

Josip Malneritch, taj. društva.

Bridgeport, Ohio.

Cenjeni sobrat urednik: —

Kakor je bilo že večkrat poročano v našem cenjenem Glasilu, da bode društvo sv. Barbare, štev. 23, K. S. K. J. obhajalo dvajsetletnico, dne 10. marca t. m. se je ista res vršila dne 14. marca pri naši redni društveni seji. Ker nam ni bilo mogoče obhajati iste z velikimi slavnostimi, smo se kot člani in sobratje spominjali delovanja in težnje, katere je društvo moglo prestati, da si je zagotovilo svoj obstanek. Z jako veliko zanimivostjo smo poslušali sob. Mihael Hočevarja, kateri je spisal društveno zgodovino za 20-letnico. Da resnično nas je veselilo, da je bilo navzočnih še četvero ustanoviteljev, kateri so potrdili, in v jedernatem govoru navduševali člane še vnaprej za dobrodelnost in za obstanek istega načela katerega so si ustanovitelji vzeli pred 20 leti in to je geslo: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!" Jako zanimivo je bilo poročilo iz te zgodovine, kako težko je bilo pripraviti društvo na pravi tir, posebno v letih 1895 do 1900, ker ravno v istih časih je tudi razgrajala kriza in ni bilo dano ustavnikom, da bi se stalno tukaj naselili in društvo redno vodili, kar se je pa vsekakor storilo šele po raznih **težkočah.**

Ob času ustanovitve društva je štelo isto 14 članov in tako je počasi napredovalo do leta 1900, ker so jako zadrževale napredek društvu slabe delavske razmere.

Po letu 1900 se je stanje glede članov obrnilo nekoliko na bolje, ker so se tudi delavske razmere veliko izboljšale v tukajšnji okolici, tako da so si že naši sobratje in člani poskusili dobiti svoje zastave, kar se jim je konečno res posrečilo. Tako je že društvo blagoslovilo svoje zastave v mesecu septembru 1903, kjer so bili navzoči poleg domačega g. župnika, tačasnega Father Joseph Weigand, tudi pokojni Rev. Josip Zalokar; ta je tudi veliko pripomogel takemu vspehu. Blagoslovljenje zastave se je vršilo v tukajšnji cerkvi sv. Antona; slavnosti sta se tudi udeležila dva sosedna poljska društva in neko tirolsko društvo. Gotovo bode ta dan ostal v spominu naši naselbini in posebno še tačasnim članom društva.

Da je društvo vedno delovalo roko v roki, je zopet dokaz, da so člani našega društva pričeli razmotrivati v letu 1905 da bi si postavili svojo lastno dvorano za seje.

Po raznih razmotrivanjih, se je društvo tudi obrnilo s prošnjo, oziroma z nasvetom na sosedna slovenska društva: sv. Barbare, št. 19, sedežem v Forest City, Pa. in tudi na društvo Edinost", št. 13, S. N. P. J. da naj bi skupno postavili dvorano. Temu nasvetu se je takoj odzvalo društvo sv. Barbare, št. 19 in so tako združeno postavili slovensko dvorano. Omeniti moram tu, da ravno v istem času je trajala stavka, da so imeli člani obilno časa, ker so pa tudi naši sobratje vsakovrstni rokodelci, so si sami postavili dvorano, v kateri so zborovala vsa slovenska društva in tako še tudi danes zborujejo v polni slogi in zadovoljstvu.

Delo dvorane je bilo popolnoma dogotovljeno v mesecu maju leta 1906, kjer so se po istem času vršile razne zabave za slovenski narod v tukajšnji naselbini. Ker se pa naselbina vedno večala, je pa zopet društvo izprevidilo, da bi bilo v korist ne le samo društvom temveč tudi narodu, se je ta dvorana povečala v veliko stavbo v letu 1911, ter je sedaj ponos tukajšnji naselbini. V vsem temu času so se pa vršile vedno razne stvari da je društvo imelo vedno dosti opravkov. Člani društva so vsakikrat vestno izpolnjevali društvena in jednotina pravila, tako da je do sedaj bilo in še ponos naselbini v Bridgeport, Ohio.

Ker je pa tudi društvo počasi ali lepo naraščalo z malo naselbino in ker je bila točnost pri vsaki stvari, posebno od strani uradnikov društva že od časa ustanovitve, je nam tudi sobr. Mihael Hočevar, kot dolgotrajni tajnik in ustanovitelj podal ob zaključku svojega govora sledeče poročilo o dohodkih in stroških v zadnjih dvajsetih letih:

Skupnih dohodkov od 10. marca 1895 do marca 1915 je bilo $13,984,47, reci: (Trinajst tisoč devet sto štiri in osemdeset dolarjev, in sedem in sedemdeset centov.)

Društveni izdatki v dvajsetih letih so bili od 10. marca 1895 do marca 1915:

Asesment in drugo poslano K. S. K. J.	$ 7,793,19
Bolniške podpore se je plačalo članom	$ 3,905,99
Društveni stroški	$ 1,275,40
Skupaj se je plačalo iz blagajne	$12,974.58
Suspendovani člani oškodovali društvo (ker se je plačevalo asesmente zanje, z upanjem da bodo dolg poravnali)	$198,45
Toraj je bilo skupnih izdatkov	$13,173,03
Ako toraj odštejemo svoto stroškov od dohodkov, še ostane v blagajni 10. marca 1915 svota	$811,74

Marsikateri bi se čudil, da bi bilo nemogoče zbrati toliko svoto v tem času za malo število članov v takej naselbini, toda številke kažejo in je vse to resnično. Marsikateremu članu se je pripomoglo ob času bede kolikor mogoče od društva in v slučaju smrti je pa priskočila na pomoč tudi naša vrla mati K. S. K. J. pod katerim okriljem se zavarujemo in izplačala svoto za katero je bil član zavarovan. Do sedaj je bilo umrlih slučajev pri društvu četvero in ena članica. V vseh slučajih se je izplačala posmrtnina kakor hitro je bila stvar urejena.

Naj omenim, da se je skupaj izplačalo od strani Jednote $4,450,-00, toraj je bilo ostanka od vplačanega asesmenta še $3,343,19.

Vseh članov je skupaj pristopilo v dvajsetih letih	117
Prestopilo in odstopilo	16
Umrli	4
Suspendovani in izločeni	53
Skupaj je društvo izgubilo članov	73
Dne 10. marca 1915 šteje društvo članov	44

Iz goraj navedenih številk je lahko razvidno, delovanje in trud ter dobrodelnost, katero je dosedaj društvo delilo svojim članom.

Naj še enkrat ponovim, da so bila jako zanimiva ta poročila navzočim članom, ker je pa veliko članov na potnih listih od našega društva, upam da jih bode tudi to poročilo zanimalo.

Ob praznovanju dvajsetletnice so bili tudi vsi člani v popolnem zadovoljstvu. Bilo je navdušenje, kakor v preteklosti, tako so se tudi za v bodočnost zavezali in obljubili našim vrlim ustanovnikom držati se gesla kakor že omejeno: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Ob zaključku je društvo tudi izreklo najiskrenejšo zahvalo našim ustanovnikom in vrlim voditeljem, da so pripomogli k tako častnem uspehu in sicer oni, kateri so še med nami: sobr. Mihael Hočevar, Ivan Golob, Joseph Hočevar in Frank Slokan. Tako smo zaključili spominski dan našega društva, z vsem upanjem in željam, da se izpolni čestitka sob. urednika k dvajsetletnici!

Sobatske pozdrave vsem članom in članicam K. S. K. J.

Frank Hočevar, I. tajnik,
Bridgeport, Ohio.
R. F. D. 2, Box 11½

NAZNANILO.

Calumet, Mich.

Odborniki društva sv. Petra št. 30 K. S. K. J. v Calumet, Mich. naj se zberejo v nedeljo, dne 18. aprila t. l. po prvi sv. maši v navadni dvorani.

Na dnevnem redu je: pregledovanje računov za prve tri mesece t. l. itd.

Spoštovanjem

John R. Sterbenz, tajnik.

Naznanilo.

Chicago, Ill., 10. aprila 1915.

Vsem članom društva sv. Štefana št. 1, K. S. K. J. se naznanja, da zahteva društvo od vsakega člana zdravniško spričevalo, potrjeno od zdravnika, kateri ga zdravi za časa bolezni. Od tega so izvzeti le oni člani, ki se nahajajo v bolnišnici.

Da ne bode kake sitnosti ali prepira pri društvu, naj vpoštevajo torej vsi bolni sobratje sklep društvene seje in naj pošljejo zdravniška spričevala na sejo, ki se vrši kakor ponavadi vsako **prvo nedeljo** pop. v mesecu v slovenski dvorani.

Na ta način se bode naredil konec vsakega nepotrebnega prepira; kajti žal da se večkrat primeri med našimi sobrati, da se po privatnih hišah in javnih prostorih besedičijo in pritožujejo če jim ni kaj prav pri društvu. Take zadeve spadajo le k društvenim sejam in nikakomor drugam. Pri sejah se v stvari debatira, isto odobri, reši ali pa zavrže. Toraj naj vsi taki prizadeti člani to vpoštevajo!

Z sobr. pozdravom

John Zvezich, II. tajnik.

Springfield, Ill.

Ker sem brala v našem "Glasilu K. S. K. Jednote", da naj bi krajevna društva kaj poročala o svojem početku ali poslovanju od vstanovitve, naznanjam torej tem potom o našem društvu sv. Rozalije, št. 140, K. S. K. J.

To društvo se je vstanovilo dne 15. aprila leta 1911 z enajstimi članicami; torej bode letos dne 15. aprila štiri leta staro.

Med tem časom ni hvala Bogu nobena članica umrla. Pred časom je bila ena članica operirana, ter je dobila od Jednote $100.— poškodinske ali operacijske podpore. Sedaj šteje naše društvo 35 članic.

Mesečne seje imamo sedaj v slovenski šoli vsako tretjo nedeljo ob 3 uri popoldne.

Dne 1. aprila letos smo dobili tukaj zopet slovenskega duhovna v župnijo sv. Barbare.

Koliko časa ostanejo tukaj, — ne vem.

Zdaj pa pozdravim vse članstvo naše Jednote ali naročnike tega lista!

Johana Logar, tajnica.

NAZNANILO.

Bridgeport, Ohio.

Iz urada društva sv. Barbare št. 23, K. S. K. J., Bridgeport, Ohio.

Tem potom naznanjam vsem članom goriimenovanega društva, da bodemo imeli skupno velikonočno sv. obhajilo **tretjo nedeljo** v tem mesecu, to je dne 18. aprila pri 8. sv maši.

Vsi člani naj se zberejo pri cerkvi ob četrt na osmo uro, da potem skupno odkorakamo v cerkev.

Člani naj opravijo svojo spoved ako mogoče v soboto dne 17. aprila. Vsak član naj si preskrbi spovedni listek.

Z bratskim pozdravom

Frank Hochevar, tajnik.

Naznanilo.

Iz urada društva sv. Roka št. 113, K. S. K. J., Denver, Colo.

Tem potom se naznanja vsem članom in članicam omenjenega društva, ter tudi vsem drugim rojakom Slovencem in Slovenkam iz našega mesta in okolice, da nas bode zopet, kakor navadno vsako leto obiskal naš sosedni slovenski župnik č. g. Ivan Peršo iz Leadville, Colo iz tega namena, da bomo lahko opravili našo velikonočno dolžnost.

Spoveedovanje se prične dne 19. aprila zvečer, dalje v torek in sredo zjutraj in zvečer to je 20. in 21. aprila in v četrtek 22. aprila zjutraj.

Seveda, ne bode pri nas tako, kakor imajo po drugih naselbinah, da bi imeli skupno sv. obhajilo, — to pa radi tega ne, ker nimamo svojega lastnega slovenskega duhovnika.

Torej naj nihče ne zamudi označene dni lepe prilike, posebno pa še člani in članice našega društva. Jaz se bodem držal v tem oziru strogo po pravilih.

Pozdrav vsem članom in članicam K. S. K. J.

Louis Andolšek, tajnik.

Seminole, Pa.

Cenjeno uredništvo "Glasila K. S. K. Jednote: —

Tem potom naznanjam vsem članom in članicam žalostno vest da smo izgubili iz svoje srede vrlega člana Ignaca Petelinšeka. 30. marca je šel še zdrav na delo, a nekako ob 9 uri se je utrgal nad njim velik kamen in ga zmečkal pod seboj. Bil je takoj mrtev. Pokojni Ignac je bil doma iz Frankolovega, Spodnje Štajersko, kjer zapušča očeta, tri brate in sestro; star je bil 31 let in neoženjen. Bival je na Ramsaytown, Pa. in je spadal k gori označenemu društvu, katero mu je priredilo lep pograb. Pokopali smo ga v Brookville, Pa., na katoliškem pokopališču: takega pogreba še Brookville ni videl.

Zastopani so bili vsi odličnejši sloji iz Ramsaytowna, mestna godba, unija z regalijami itd. Pokazalo se je, da je bil pokojni Ignac splošno pribljubljen pri domačih in drugih. Torej dragi sobrat, lahka ti bila svobodna tuja zemljica!

Tem potom naznanjam, da smo sklenili na mesečni seji 14. marca, da se zviša za moške člane mesečnino od 50c., na 75c., ker imamo veliko bolnikov, v blagajni pa skoro nič.

Ta mesečnina se zviša s 1. majem, za nedoločen čas; ko se blagajna nekoliko opomore, bode zopet 50c., kakor prej. Člani se opozarjajo, da naj redno plačujejo svoje prispevke za društvo; to velja za oddaljene člane. Moja dolžnost ni, pisati kakemu članu po dva ali tri pisma, potem se mu pa še ne zdi vredno odgovoriti nanje; naj mi člani to oproste. Vsakdo naj stori svojo dolžnost pa bo prav. Vsak dobro ve kaj je njegova dolžnost do društva, toraj jo naj stori, brez da bi se ga opominjalo; komur pa ni mogoče, naj se javi društvu, da naj ga počaka, pa bo dobro; to ne stane več kakor en cent, pa bo vladal red. Toraj člani zavedajte se svoje dolžnosti!

Tem potom opozarjam tudi vseone člane, ki se javijo bolni, naj ne izkoriščajo brez potrebe društvene blagajne.

Do podpore je opravičen vsak, toda samo za časa bolezni, drugače ne. Vsak naj javi društvu vse po**pravici,** ne sme pa misliti: dobro je kaj več dobim! Upam, da mi tega ne bo štel nobeden v zlo.

Pozdrav vsem sobratom in sosestram K. S. K. Jednote!

Karol Kožuh, tajnik.

Iz Californije.

V solnčno in toplo romantično Californijo potujejo vedno razni narodi, posebno pa še to leto.

Ta dežela je nekak zemeljski raj za bogatine; seveda se revnih in brezposelnih siromakov nikjer ne manjka. Tako je torej Californija zavetišče bogatinov in tudi revežev.

Slovencev je največ naseljenih v okoli mesta San Francisco na Oat Hillu. Torej je tu naših kmetovalcev blizu nekdanje slovenske kolonije: Rajske doline. — — —

Slovenci delajo tudi po drugih delih te države po raznih rudnikih in tovarnah. Njih skupno število se računa na približno dva tisoč rojakov. Smelo bi pa lahko trdil, da je tukaj približno 10 krat toliko naših sobratov Hrvatov in zlasti Dalmatincev. Nekateri izmed teh so precej imoviti.

Slovenci so poleg kmetovalcev nekateri trgovci z vinom na debelo, drugi so gostilničarji in trgovci z mešanim blagom, nekateri delajo tudi pri drugih podjetjih kakor n. pr. pri ekpresnih družbah, po hotelih itd.

Razun nekaterih podpornih društev nimajo Slovenci tukaj drugih. Le v San Francisco in Los Angeles imajo tudi slovenskega duhovnika z mešano faro.

To sem površno opisal o Californiji, kajti sedaj se čita mnogo o tej državi, ker se vrši v San Frisco znana svetovna panamska razstava in v San Diegu. Obe razstavi sta pa bili dosedaj nekako bolj mlačno obiskani.

Obiskal sem obe razstavi ter moram reči, da se vidi tu krasne stvari in celega sveta. Ako primerjam pred 10 leti se vršečo svetovno razstavo v St. Louisu, Mo. moram reči, da je bila ona veliko bolj živahna. Tam sem videl cele umetne gore tirolskih pokrajin. Sedaj do marca oz. aprila še ni niti Nemčija niti Avstrija poslala kake stvari na panamsko pacifiško razstavo. Vzrok lahko pripisujemo zunanjemu krvavemu bratskemu klanju.

Tu je že vse v krasnem pomladanskem cvetju. Oranže in citrone so tako polne, da se drevje kar klanja velike teže. Nepopisno krasen je pogled na kako tuk. pokrajino z oranžnimi nasadi ter cvetlicami, ko jih obsevajo zlatorumeni žarki nebeškega solnca. Ob tem času pada tukaj kaj rad dež do meseca maja, — potem čez poletje je pa isti zelo redek.

S pozdravom

M. Pogorelc.

NAZNANILO.

La Salle, Ill.

Iz urada društva sv. Družine št. 5 K. S. K. J., La Salle, Ill.

Vsem članom društva, posebno pa onim, ki so oddaljeni od društva nad tri milje, se tem potom naznanja, da se vrši prihodnja redna mesečna seja v nedeljo, dne 18. aprila t. l. v navadnih prostorih.

Pridite cenj. člani k tej seji v obilnem številu, ker se bodo ta dan naša nova društvena pravila prečitala. Pravila morajo biti potrjena od večine članov. Poleg tega imamo še več drugih točk na dnevnem redu, katere morajo biti rešene. Zatorej na skupno svidenje pri seji dne 18. aprila!

S sobr. pozdravom

John Tomše, predsednik.

Vabilo k rodbinski drami
"SIN"
katero vprizori
Slovensko Mladeniško Samostojno Podporno Društvo
"DANICA"
v nedeljo 18. aprila t. l.
V NARODNI DVORANI
vogal Racine Ave. in 18. ceste
Chicago, Ill.
Pričetek od 2. popoldne.

Vstopnina: Sedeži v sprednjih vrstah po 50c, v zadnjih in na galeriji po 35. Po igri prosta zabava in ples.

Odbor.

Vabilo.

na **plesno veselico,** katero priredi društvo sv. Frančiška Saleš., št. 29, K. S. K. J. v Sternovi dvorani dne 17. aprila t. l.

Tem povodom vabimo uljudno vsa jolietska slovenska in hrvaška društva, kakor tudi društva iz Rockdale. S tem se tudi prijazno vabijo vsi posamezni Slovenci in Slovenke iz mesta Joliet in okolice, da se te naše veselice v polnem številu vdeležiti blagovolijo. Ta veselica bo ena izmed največjih, kar jih je bilo v naši naselbini. **Za Slovence vstopnina prosta!** Ta dan se bo vršilo tudi žrebanje cekina za 10 dolarjev. Svirala bode najboljša godba.

Za dobro postrežbo in fino zabavo bode preskrbljeno.

Torj na veselo svidenje dne 17. aprila!

Z velespoštovanjem

Društveni odbor.

(Ad. 4-14-1k.)

Aprilova naveda pri nas in drugod.

Navada "obhajati" prvi april z raznimi šalami je precej čudna. Prvega aprila je dovoljeno po nekaki historični pravici, da se ljudje delajo drug iz druzega norca. Oni, ki je bil "potegnjen" ne najde pri drugih niti sočutja, niti varstva, ne sme nikomur potožiti ker bi se mu vsak posmehoval. Tudi pri nas je teh aprilovih navad, da je kar strah, cela enciklopedija bi se lahko sestavila z njih. Vendar vsako aprilovo "potegnjenje" ni vedno duhovito in nekatere aprilove šale so tako bedaste, kakor stare anekdote in vsak, ki si tako šalo dovoli, bi moral biti kaznovan vsaj s tridnevno ječo, kjer bi moral živeti samo ob kruhu in vodi. Aprilov humor se večkrat tudi potvarja. Ne moremo natančno označiti, kedaj se je to aprilovo "potegnjenje" narodilo, najbrže se je to zgodilo na Francoskem. Tam je bilo že za Ludovika XII. aprilovo "potegnjenje" stalna navada, kar dokazuje naslednja dogodba: Kralj je vjel vojvodo Lotrinškega in je ukazl, naj ga strogo stražijo v ječi. Vojvoda pa je pobegnil, preoblečen za kmeta. To se je zgodilo ravno 1. aprila. Beg pa so opazili in za vojvodo so poslali stražo, da bi ga prijela in pripeljala nazaj. Toda straža je menila, da gre tu za aprilovo šalo, pustila je preganjanje in je šla v krčmo. In temu 'aprilu' se je vojvoda lahko zahvalil, da je prišel na svobodo. Druga šala pripoveduje o burgundskem vojvodi Filipu II. Dobrem. Ta je obljubil v predvečer 1. aprila 1466 svojemu norcu, da mu bo dal polno čepico dukatov, ako ga bo drugi dan "potegnil." Ako pa se mu to ne posreči, ga bo dal obglaviti. Kajneda, kako lepo! Ko se je stava končala, se je veselo jedlo in pilo: zjutraj je kralj ukazal, naj norca zbudijo; povedalo se mu je, da je prespal celi dan in da je stavo izgubil. Po ljubega norca je prišel rabelj, odvlekli so ga na morišče, rabelj, mu je zavezal oči in ga udaril — z mokro cunjo. Norec pa se je zavalil kakor mrtev na tla. Kralj je groze okamnel, ker je menil, da je zadel norca vsled strahu mrtvoud. Imel je norca rad in je zato sam hitel na mesto, kjer je "obglavljeni" ležal. Toda "mrtvec" je nenadoma dvignil glavo, nastavil čepico in je rekel: "Siplji, dukate, vojvoda!" In Filip je sipal dukate norec pa ga je res potegnil."

Tudi na Angleškem je aprilovo "potegnjenje" precej stara stvar. Na Ruskem je imel Peter Veliki dne 1. aprila preljube Petrograjčane za norce. Ponoči je ukazal zažgati za mestom velik kup lesa, nastal je hrup ljudje so hiteli obupani na ulico, ker so menili, da gori mesto. Ko so prišli, oziroma prihiteli k ognju, jim je vojaška straža, ki je stala okrog ognja, povedala, da je to samo carjev april! — V Ameriki si je že leta 1835. na dan 1. aprila izmislil časopis "Sun" novico o novem daljnogledu, skozi katerega se lahko razloči na mesecu vsaka žival, vsako drevo. Nekateri ameriški listi so to novico ponatisnili kot resno.

Skoro vse aprilove šale, priobčene v ameriških listih pa prekaša sledeča časnikarska raca, kojo je bilo lansko leto dne 1. aprila čitati v nekem večjem chikaškem listu pod naslovom "Konj z leseno nogo." (Posebna brzojavka). Horseville, Ill. 1. aprila. Tukajšnjemu lastniku velike konjušnice Jakob Abrahamu bi bil včeraj zjutraj kmalu njegov konj "Molly" zgorel. Ta konj je bil gotovo edini na svetu z leseno nogo. —

Prva nesreča se mu je pripetila že pred leti takole: Nekoč se je peljal njegov lastnik preko železniškega križišča blizu našega mesta. Ker je konj obtičal med tračnicami, si je vsled tega zlomil nogo. Živinozdravnik mu je kmalu zatem nadomestil odrezano nogo z lesenim kopitom. Dasirav-

no tako pohabljen, je imenovani konj baje že večkrat zmagal v dirkah?

Včeraj zjutraj je peljal Abraham tega konja k vodovodu, da bi ga napojil. K sreči je bil pa hidrant primrznjen. Jakob Abraham je zanetil tedaj nekaj slame okoli hidranta, da bi vodo za konja odtajal.

Konj "Molly" se je pa vsled neprevidnosti preveč približal k ognju, da bi se malo ogrel. Pa smola! Njegova lesena noga prične goreti, konj pa rezgetati na pomoč. Predno je dospela na lice mesta požarna bramba, je Abraham že konjsko nogo pogasil. Sedaj mu bo pa omislil popolnoma železno kopito."

Zdravje.

Kako se razširjajo bolezni z obleko.

Perilo in obleka igra v zgodovini o razširjanju nalezljivih bolezni gotovo važnejšo vlogo, nego se navadno misli. Kakor prah, tako se zarijelo kali bolezni v obleke in ž njo preneso iz bolniške sobe na zdrave ljudi. To je dokazano po mnogih slučajih, posebno pri epidemijah, skoraj pri vseh nalezljivih boleznih. Kakor pri kugi, koleri, osepnicah, legarju, davici, jetiki in drugih. Zato je neobhodno potrebno, da se razkužijo vse one obleke, ki bi bile lahko okužene s kalmi navedenih bolezni. Navadno iztepavanje in skrtačenje tu nič ne pomaga, silno dobro pa je nositi obleko na solnce in je izpostaviti več ur solnčni vročini; solnce je zelo dobro razkuževalno sredstvo, a vseh kalij ne zamori. Posebno velika nevarnost, da se zanese bolezen, preti onim, ki kupujejo obrabljeno staro obleko. Kolikokrat se proda perilo ali obleka na nalezljivi bolezni umrlega človeka starinarjem, ki se je le površno izčistila, večinoma se pa sploh ne izčisti. S takimi kupčijami je združena velika nevarnost, posebno za revnejše sloje. Če ti le mogoče, ne kupuj obnošene obleko, ako jo pa kupiš, poizvedi prej, kdo jo je nosil. Toda ne samo obleka preminulih je okužena, ravno tako je okužena obleka onih ljudij, ki bolehajo na kaki bolezni, ki še ni izbruhnila. Tako pri jetiki. Dr. Kirchner pravi: "Kdor vidi, kolikokrat si briše nesnažen človek usta in nos ob rokav, si lahko predstavlja, kako pridejo gnjiloba in tuberkulozni bacili v ponošeno obleko." Premožnejši ljudje darujejo mnogokrat perilo in obleko umrlega ali bolnika, ne da bi jo dali prej razkužiti Ako bi vedeli, kaj lahko darujejo s tem že itak ubogemu trpinu, bi gotovo ne storili kaj podobnega. S tem izvršujejo nehote in nevede neusmiljeno radodarnost.

Zobobol pride od prehlajenja ali le od zoba, to je od živca. Zobobol, ki pride od prehlajenja in se pojavi navadno po celi strani čeljusti, preženeš le s toploto. Pazi, da imaš tople noge in da ne prideš prehitro iz tople sobe na mrzlo ali na prepih. Usta si izpiraj z mlačno vodo, v kateri si skuhal nekoliko kamelic, ajbiša ali žavbelna. — Če te boli le en sam zob, ker je postal gnil, izgine včasih bolečina popolnoma, ako držiš noge eno minuto v mrzli vodi ali ako si narediš mrzli ovitek na vrat in istega pustiš dve uri. Ne pozabi nikdar na izpiranje ust, tudi če imaš zdrave zobe. Zelo dobro je pripraviti si vodo v steklenico in v isti rastopiti nekaj zrn hipermangankislega kalija, ki se dobi v lekarni ali drogeriji za par vinarjev. Če si zvečer ali zjutraj izmiješ zobe, kani v vodo par kapljic pripravljene raztopline. Ista odvzame ustam neprijeten duh in obvaruje zobe gnjilobe.

Ako se ti gnoji (bule, turi i dr.) pospešiš zorenje rane, če pokladaš nanjo gorko čebulo. Čez lahko daš obkladek, da si ti ustavi vnetje. Obkladke delaj vedno s prekuhano vodo, potem so lahko mrzli ali topli.

Črva takoj v začetku preženeš, ako daš na isti del, kjer se ti dela, obkladek iz prekuhane vode, v katero si pomešal nekoliko alkohola (špirita), in sicer na štiri dele vode en del špirita.

Zlati nauki obiskovalcem bolnikov.

Če bolnika po daljši ločitvi zopet vidiš, zatajuj svoje občutke in ne kaži svoje žalosti.

Če bolnik slabo izgleda, ne kaži, da si se ustrašil, a ga tudi ne tolaži z lažnjivo opazko, da dobro izgleda.

Ne nosi bolniku jestvin ali pijač, predno si poprašal, ali so mu v korist.

Ne govori veliko z bolnikom in kolikor mogoče malo ali nič o njegovi bolezni.

Ne govori ž njim o kupčijah.

Zamolči bolniku neprijetne družinske razmere.

Ne godrnjaj proti bolniku zaper naredbe zdravnika, ker s tem mu odvzameš zaupanje v zdravnika.

Če je bolnik žalosten in obupan, potolaži ga s prijazno besedo.

Ne ostajaj dolgo časa pri bolniku.

Vrt.

Slana in mraz sta vzela slovo. Ločitev nam ni bila težka, saj sta napravila nepotrebneža veliko škode ob času, ki jih nismo več pričakovali. Upajmo za trdno, da se ne vrneta tako kmalu, saj je že nastopil majnik s prekrasnim cvetjem in mladim nežnim zelenjem. Zares si lepa neštetokrat opevana mladost in spomlad!

Ker je solnce že vroče in za trdno upamo, da slana in mraz ne prideta več gostovat k nam, zato posadimo po vrtu sadike, ki so občutljive napram takim nepoklicanim gostom. Med temi je tudi rajsko jabolko ali paradižnik.

Rajsko jabolko ali paradižnik je doma iz Južne Amerike. Tudi tukaj je že dolgo udomačen in zelo priljubljen. Njegov plod so škrlatnordeče zelo sočnate jagode. V kuhinji je čislan pridevek; rabi se za različne juhe, omake, k govedini, teletini, koštrunu in k nekaterim močnatim jedem, kakor cmokom, zličikom, makaronam in še drugim. Ker je doma iz južnih krajev, potrebuje predvsem veliko solnca in proti vetrovom zavarovan prostor. Na vrtu ga nasadi ob solnčnem zidu ali ob steni. Na polju pa na kolikor mogoče proti vetru zavarovanem solnčnem prostoru. Zemlja mora biti dobro pognojena in ne pretežka. Peščena in kamenita tla mu ne škodita. Prav dobro in priporočljivo je pognojiti pred nasaditvijo s pepelikovo soljo (Kalisalz). Kakor hitro se pokažejo prvi sadovi, naj se zaliva z gnojnico, zamešano z vodo ali z razredčenim kravjekom. Obilo zalivanje ob suši je neobhodno potrebno. Delo in trud bo obilno poplačan. Pri nasaditvi glej posebno na to, da nasadiš močne sadike z močnimi koreninami. Slabotne sadike niso nikoli zgodnje in ne prineso obilnega sadu. Nasaditi jih je treba ob pravem času, in to je od srede maja in še začetkom junija. Če imaš doma vzgojene sadnike, namaži jih zvečer pred presaditvijo prav obilo. Ko sadiš, pazi posebno na to, da vsadiš globokeje, kot so bile poprej. Saditi nikakor ne smeš pogosto. Sade se v vrste, ki so 1 meter narazen in po vrsti 70 cm. vsaksebi. Okrog korenim založi z gnojem. Pripravi jim dobro, trdno i dovolj visoko oporo, kamor jih povezuješ. Količki naj bi bili do 1½ m. visoki in dobro zabiti v zemljo. Za stransko oporo naj bodo late nabite na količke. Privezovati začni prav kmalu, ker glavno steblo ne sme biti krivo raščeno. Da se plodovi popolnoma razvijajo, potrgaj rastlinam toliko mladik, da ostanejo samo trije do štiri; to naj se zgodi začetkom julija. Zečetkom avgusta, ko začno prvi plodovi zoreti, iztrebi na steblu vse stranske vršičke in pa vrh glavnega stebla. Na ta način gojeni paradižniki si ti gotovo dobro obneso.

Raznoterosti.

Proglašenje pogrešanih vojakov za mrtve. Avstrijska ces. naredba z dne 12. novembra 1914. je reformirala tudi predpise, ki se nanašajo na proglašenje smrti. V smislu novih določb se lahko pri oblasti vloži prošnja, da se proglasi za mrtvega tudi onega vojaka in udeležnika vojne sploh, ki je bil v vojni težko ranjen ali pa je kakor udeležnik vojne izginil in ako je od konca leta, ko je vojna končala minilo 3 leta, ne da bi prišlo kako poročilo, da še živi. Ni treba torej, da je v prvi vrsti po pričah ali na drugi verostojni način dokazano, da je dotični vojak, ki je bil v vojni, težko ranjen v kaki bitki ali kje drugje, ampak zadostuje, da se je udeležil vojne, ter da skozi tri leta, začenši od konca leta, ko je bila vojna končana, ni dospela nobena vest, da še živi. Tako tudi na morju. Poprej je zakon za omenjeno pravno presumcijo zahteval, da se dokaže, da se je dotičnik nahajal na ladji, ko se je ta razbila, oziroma, se potopila, dočim sedaj, po noveli, zadostuje, da ladja ni dospela v kraj svoje določbe, ali se ni povrnila, in da so od poslednje vesti prešla tri leta. Ako je bila dotična oseba na oni ladji, in je ni več skozi tri leta, se smatra, da je umrla. Sedaj, ko povsod posluje poizvedovalna in obveščevalna služba, v današnjih časih brzojava, telefona in javnega tiska, ki so se razširili po najsamotnejših selih civiliziranega sveta, se more — ako se skozi tri leta ne ve za koga, ki se je nahajal v neposredni smrtni nevarnosti — sklepati mirne duše, da ga ni več na svetu, razun — da mu je kje sedaj bolje, nego mu je bilo poprej doma, ter se hoče zato skrivati ali tudi to se mu težko posreči.

Sveto obhajilo brez spovedi. Rimska Poenitentiaria je vprašanje, ali smejo vojaki na bojišču k svetemu obhajilu brez posebne spovedi, potem ko so pač skupno molili kesanje in prejeli odvezo, potrdila in sveti Oče je ta odlok priznal. Vojaški kaplani pa morajo vojake podučiti, da je ta odveza le tedaj veljavna, če je duša v pravem razpoloženju in so vojaki dolžni po končani vojski ponoviti nedotakljivost spovedi.

Starostno razmerje avstrijskega prebivalstva. Iz ravnokar izišlega statističnega pregleda, ki ima za podlago zadnje ljudsko štetje, je posebno zanimiv statistični pregled razmerja naraščanja prebivalstva Avstrije. Od 10.000 prebivalcev Avstrije dne 31. decembra 1910 odpade na starostno stopnjo do 19. leta 4448, od 20. do 39. leta 2856, od 40. do 59. leta 1867 in 60. leta in preko 829. Od vsakih 100 oseb skupnega prebivalstva ni bilo še zmožnih za pridobivanje, to je starih do 13 let: 32.69%; zmožnih za pridobivanje, to je starih od 14. do 59. leta: 59.02, in v starosti, ko izginja zmožnost za pridobivanje, to je, starih 60 in več let: 8.29%. V dobi splošne šolske dolžnosti je bilo odvsakih 100 oseb 17.99, v črnovojniško-obvezni starosti od vsakih 100 navzočih moških oseb 33.63. Od vsakih 100 oseb v starosti, zmožnih za ženitev, je bilo, in sicer moškega spola, oženjenih 52.5, 4.3 vdovci, ženskega spola omoženih 50.4, udovelih 12.0. Med vsakimi 100 ženskimi osebami v starosti, zmožni za možitev, je iznašal delež omoženih: v alpskih deželah 44.5, v kraških deželah 50.9, v sudetskih deželah 51.6 in v karpatskih deželah 54.5. Iz sestavljenega pregleda, ki mu je pridejana tudi risba, izhaja, da je v višji starosti pogosteje neznanje čitanja in pisanja, kar je predočeno ločeno po občevalnem jeziku. Razvidno je, da so pri pripadnikih nemškega in češko-moravsko-slovaškega jezika razlike najmanje, ker tudi pri starejših osebah daleč pretežni del zna pisati in čitati. Že nekoliko manje velja. to pri Italijanih, za katerimi prihajajo takoj Slovenci, toda z jako omembe vrednih boljšanjem razmer naobrazbe. Vmes se gibljejo črte poljskega in madžarskega prebivalstva. Največji delež analfabetov ima prebivalstvo srbo-hrvatskega, maloruskega in romunskega jezika, a pri poslednjem z jako vidnim boljšanjem v najnovejšem času.

— **Viržinke brez slamnatih cevi.** Po listih kroži vest, da se bodo odslej izdelovale viržinke brez slamnatih cevi. Te slamnate cevi je tobačna uprava dobivala iz Afrike. Zdaj seveda ni ničesar dobiti čez morje in bodo torej tudi ljubitelji viržink občutili angleško gospodstvo nad vsemi morji. Za viržinke, ki se izvažajo v Nemčijo, pa ima naša uprava še za dve leti dovolj slamnatih cevi.

— **Visoko odlikovanje nemškega tovarnarja.** Cesar Franc Jožef je podelil lastniku Kruppovih zavodov, baronu Kruppu pl. Bohlen, veliki križ Franc Jožefovega reda ter profesorju Rausenbergerju, konstrukterju 42 cm. možnarjev, komanderski križ istega reda.

—**Cirilica v Bosni in Hercegovini.** Kakor javlja "Hrvatska" iz Sarajeva, izide v kratkem naredba o odstranjenju cirilice iz vseh javnih bos.- her. uradov. Dosedaj je imela cirilica zakonito zajamčeno enakopravnost z latinico.

MAL POŠLJIMO DAR SVOJIM DRAGIM NA ALTAR.

Pošiljamo denar v staro domovino:

V stari domovini izplača denar c. k. pošta:

Najnižje denarne cene:

5	kron	pošljemo	za	$ 0.95
25	"	"	"	$ 4.35
50	"	"	"	$ 8.50
100	"	"	"	$ 17.00
500	"	"	"	$ 84.00
1000	"	"	"	$168.00

Pri teh cenah je poštnina že vračunana.

Pazite na naše prave cene denarja

Pošiljatve in pisma naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Vse naše poslovanje je jamčeno.

ROJAKI IN ROJAKINJE ŠIROM AMERIKE POZOR!

Sedaj pošiljam denar v staro domovino cenejše kot kedaj poprej:

10 Kron za	$ 1.70
25 Kron za	$ 4.25
50 Kron za	$ 8.25
100 Kron za	$ 16.40
200Kron za	$ 32.75
250 Kron za	$ 40.90
500 Kron	$ 81.75
1000 Kron za	$162.50

Poštnina je pri teh svotah že vštetа.

Vsem onim, ki želite pomagati svojcem v stari domovini, se sedaj nudi najlepša prilika. Krone so sedaj cenejše kakor kedaj preje in radi tega rojaki, podvizajte se sedaj ko je čas. Za točnost in poštenost jamčim s svojim lastnim premoženjem. Moje geslo je: **Pomagati svojcem tukaj, kakor tudi v stari domovini.**

JOSIP SITAR,
slovenski trgovec in posestnik.
JOLIET, ILL.
805 N. Chicago, Street.

NA PRODAJ

je hiša v dva nadstropja zidana iz opeke. Hiša se nahaja sredi slovenske naselbine v Chicagu, Ill. Je zelo pripravna za kakega peka, brivca, ali pogrebnika. Lepa prilika za podjetnega Slovenca, ali Hrvata!

Hišo se proda pod ugodnimi pogoji vsled družinskih razmer.

Več se poizve pri

Martin Laurich Co.
1900 W. 22. Place
Chicago, Ill.

Ad. 4. 14. 1x

? KAJ BO 20. APRILA?

Kdor hoče postati neodvisen, ali sam svoj gospodar, naj ne pozabi

20. APRILA 1915

ker ta dan gremo zopet v Florido z rojaki, ki bodo kupili zemljo v

NOVI SLOVENSKI NASELBINI.

Kdor namerava iti, naj pride že 19. aprila v Chicago, ter naj nam naznani prihod, da pripravimo zanj vozni listek.

Kdor kupi zemljo, dobi povrnjeno vožnjo. IZ CHICAGA GREMO 20. APRILA OB 12:30 POPOLDNE.

☞ Torej na svidenje 20. aprila!

MARTIN LAURICH CO.
1900 W. 22. Place
Chicago, Ill.

Ad. 4. 14. 1x

Slovenska naselbina

v Jump River, Wis., obeta postati jedna najboljših v Ameriki. Zemlja je rodovitna, na njej raste vse, in je tik železnice. Podnebje je zdravo, voda dobra, vse se lahko proda. Živinoreja, svinjereja, ovčjereja, kurjereja bodo dajale tukaj lep dobiček. Skušali bomo vstanoviti zadružno mlekarno, zadružno sušilnico za svinsko meso in klobase itd. Muštrov zemlje ne pošiljamo; vsak naj si pride stvar ogledat sam. Požurite se rojaki, dokler ni zemlja tik železnice pobrana ali prodana. Cena za aker $20.00 in višje na osemletno plačilo. Obrnite se na rojaka:

Wm. Brunschmid,
farmer,
Jump River, Wis.

4.11.—7.11.15.

Denar naložen pri nas je varno shranjen.

Priporočamo se Slovencem, da ulagajo denar pri nas bodisi na čekovni ali obrestni račun in jim zagotovimo vselej kulantno postrežbo.

Plačujemo po 3% obresti na denar uložen na obrestni račun.

Mi podpiramo Slovence in se torej tudi priporočamo njihovi naklonjenosti. Pri nas lahko nalagate denar če živite v Jolietu ali pa v katerem drugem kraju Združ. držav.

Dva člana K. S. K. Jednote sta naša dolgoletna uslužbenca: g. Jos. Dunda, predsednik nadzornega odbora K. S. K. J. in g. Jos. F. Skrinar.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav.

Pošiljamo denar v staro domovino zanesljivo in po najnižjem kurzu. Oddajamo v najem varnostne škrinjice po $3.00 na leto za shranjenje vrednostnih papirjev in listin, kjer so vedno varne pred ognjem in tatvino. Izdajamo menjice na vse kraje.

Poslopje, v katerem so naši uradi je lastnina te banke.

Naša banka je depozitni urad za mesto Joliet, za okraj Will, za državo Illinois in za vlado Združenih držav.

The Joliet National Bank
JOLIET, ILLINOIS
Kapital $150,000. Rezervni sklad $300,000.

Domača naravna obiska vina kakor Delaware, Catawba, Iwes in Conkord prodaja

Josip Svete 1780-82 E. 28th Street, Lorain, Ohio.

Conkord rudeče vino:		Catawba belo vino:	
Sod, 6 gal.	$ 5.50	Sod, 6 gal.	$ 7.00
Sod, 10 gal.	8.00	Sod, 10 gal.	11.00
Sod, 25 gal.	16.50	Sod, 25 gal.	24.00
Sod, 50 gal.	30.00	Sod, 50 gal.	42.50

Delaware belo vino, sod, 10 galonov, $13.00. Sod 25 galonov $2[illegible]. Sod 50 galonov, $50.00.

Pri vseh teh cenah je Vojni Davek že uračunan. Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je pridejati denar ali Money Order.

3 pristne pijače, 2 zdravilne.

Pozor slovenski gostilničarji!

Tukaj se Vam nudi prilika, da si prihranite denar, ako kupite od tvrdke A. HORWAT. To pa radi tega, ker jaz ne plačujem dragih agentov ali "managerjev" in opravljam sam vse posle.

Moje tvrdka je prva in edina samostojna tvrdka, ki importira iz Kranjskega: brinjevec, tropinovec in slivovko. Pomnite, da so v resnici samo one pijače pristne, ki nosijo na steklenici napis: "IMPORTED". Tudi izdelujem iz kranjskih zelišč Grenko Vino in Kranjski Grenčec (Bitters), te vrste pijače so najbolj zdravilne, kolikor jih je bilo še kedaj na trgu. Predajam samo na debelo. Pišite po cenik.

A. HORWAT, 600 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pozor krajevna društva K. S. K. J.

Kadar potrebujete nova društvena pravila, pisma ali koverte, vstopnice za razne veselice ali druge tiskovine, obrnite se tudi na:

Narodno Tiskarno
2146-2150 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILLINOIS

Ta Vam bode izvršila vse tiskovine v najboljšo zadovoljnost glede cene in ličnega dela. Pri nas je vse osobje unijsko. Imamo tudi Slovence zaposlene.—Osobito Vam priporočamo zelo pripravne in prikladne "Vplačilne knjižice" za člane, ali članice, katere rabijo tajniki ali blagajniki pri mesečnih sejah. Te knjižice so sestavljene zelo praktično za vsako društvo. Imaje posebno razdelbo vplačevanj in potrdila za 10 ali 20 let. Razdelba assementov je narejena na posebni tabelici in na podlagi "National Fraternal Congress Rate". Knjižice so tiskane ali narejene v malem žepnem formatu in so trdo vezane. Pišite po vzorec, kojega Vam dopošljemo takoj brezplačno.

Opomba: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote."

GROCERIJA IN MESNICA

ZALOGA KUHINJSKEGA IN NAMIZNEGA ORODJA.

Na razpolago imam vedno najbolje vrste grocerijsko blago; raznovrstno sveže in suho meso, domače krvavice, suhe kranjske ter raznovrstne druge klobase po najnižjih cenah.

Kranjske suhe klobase domačega izdelka, čiste ter sveže, razpošiljam na vse kraje. Pišite po cene teh.

JOSEPH SITAR, 801-3-5 N. Chicago Str, Joliet, Ill.

TELEFON: CANAL 2910

Frank Banich
West 22nd St. vogal South Lincoln St.
(nasproti slovenske cerkve)
CHICAGO, ILL.

NAJVEČJA SLOVENSKA PRODAJALNA VSAKOVRSTNEGA GROCERIJSKEGA BLAGA NA DROBNO IN DEBELO.

V zalogi imam posebne stvari ali pridelke, katere naš narod dobro pozna še iz starega kraja in jih rad kupuje. — Pri meni dobite po nizkih cenah vsakovrstne jestvine. Naročila razvažam odjemalcem po mestu na dom; zunaj mesta jih pa pošiljam po ekspresu.

Priporočam se osebito Slovencem in Hrvatom. "Dobro blago po zmernih cenah! to je moje geslo.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravništvo:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Naročnina:
Za člane, na leto.....$0.60
Za nečlane.....$1.00
Za inozemstvo.....$1.50

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN
CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA.

Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Phone: Canal 2487.

Subscription rate:
For Members, per year.....$0.60
For Nonmembers.....$1.00
For Foreign Countries.....$1.50

31

Nekoliko o hranjevanju.

Blagor se človeku, ki zna ceniti vrednost hranjevanja ali štedljivosti, — ki pozna vrednost centa, desetice ali dolarja! Da raste "iz malega veliko" nam veli že star slovenski pregovor; ali da tvori prihranjeno zrno do zrna, — pogačo; kamen do kamena pa — palačo.

Nad vse praktičen Američan pa pravi: "Skrbi vestno za nabiranje centov, in dolarji se bodo že sami ob sebi oskrbovali." Lepa je tudi prislovica: "Prištedi si samo desetico na dan da boš lahko enkrat odganjal lačnega volka od hiše!"

Samo eno desetico dnevno! Skušaj si toliko prihraniti in prihranek obrestonosno naložiti! Kaj misliš, koliko bo znašal ta prihraek v 20 letih če ga imaš 5% obrestonosno naloženega? Nič manj kot $1206.81. Tako dela toraj mala desetica čudeže, ako se jo zna za pravo mesto vporabljati.

Prihranjena desetica za novorojenčka mu bode donesla po preteku 5 let že malo doto $201.-67. Ako pričnejo stariši devati za novorojenega sina vsak dan po 10c na stran ali v banko, bode znašal ta prihranek po 12 letih že $580.92 s katerim ga lahko vzdržujejo v kaki normalni šoli ali pa ko dorase deček v 18. letnega mladeniča, bode znašala ta svota $1026.74. S to svoto ga lahko pošiljajo stariši nekaj let na kako vseučilišče, ali univerzo. Ko doseže otrok 21. leto bi znašal ta prihranek že $1305.65. Dnevno prihranjena desetica bi prinesla v tem času $60.34 pet odst. obresti.

Tukaj navajamo tabelico, kako narašča prihranek desetice naložen obrestonosno po 5 odstotkov. Prvo leto $36.50; drugo $74.82 obresti $1.82; tretje $115.06 obr. $3.74; četrto $157.31 obr. 5.75; peto $201.67 obr. $7.86; šesto $248.25 obr. $10.08; sedmo $297.-16 obr. $12.41; osmo $348.51 obr. $14.85; deveto $402.43 obr. $17.42; deseto $459.05 obr. $20.12; petnajsto $787.54 obr. $3576; dvajseto $1206.81 obr. $55.73.

Še nekaj pomislekov, kaj vse se da z dnevno prihranjeno desetico čez čas pričeti?

Lahko si omisliš s prihrankom lepo obleko, ali prikladno knjižnico.

S prihrankom si lahko privoščiš nekaj tednov počitnic v vročem poletnem času.

S samo enoletnim prihrankom lahko kupiš revnim otrokom za Božič 146 daril po 25c.

Po preteku treh let se lahko pelješ s prihranjenim denarjem v Evropo in nazaj celo v II. razredu.

Ako plačuješ dnevno po 10c. kaki stavbinski družbi, boš čez nekaj časa že lahko kupil od nje loto in zgradil na isti hišico.

Če štediš na ta način tri leta, si kupiš lahko eno delnico Pennsylvania železnice, ki ti bo donaša 6%; ali eno delnico United States Steel korporacije, ki donaša 7% na leto.

Taka glavnica ti bo v banki donašala po 5% v deset. letih $20.12 obresti; v 16 letih $39.38 v 21 pa $60.34.

Desetico si lahko prihraniš na dan, ako skadiš dve smodke manj v tem času. Ako spiješ 2 kozarca pive manj na dan. Ako ne nosiš redno istih v razna gledališča ali zabavališča. Ako se ne voziš pregosto in po nepotrebnem s pouličnо železnico in hodiš raje peš.

Povem ti odkrito, — ko bodeš pričel enkrat redno štediti, boš vedno gledal, da bi se desetica k desetici množila!

Ako bi vsakdo, ki živi v Zedinienih državah prihranil na dan 10 centov, bi znašal skupni prihranek 10 milijonov dol. dnevno ali tri milijarde šestopetdeset milijonov dolarjev na leto! Toliko denarja nima niti zvezna ali državna blagajna v svojem dnevnem prometu!

Rojaki in rojakinje! Poskusite torej srečo s hranjevanjem in pričnite z — — — desetico!

Angel miru.

Spisal A. K.

Presrečne so one družine, ki imajo med seboj angela miru — neprecenljivo dobrega angela, kateri kakor dobrodejno solnce mile žarke ljube zadovoljnosti in sreče okrog sebe razsipa na vse strani. Naj vam nekoliko opišem njegovo blago delovanje, morebiti uganete iz tega, seveda nepopolnega popisa njegovo pravo ime.

Angel miru se čuti domačega le v odločno krščanski, istiniti pobožni hiši. V taki se pa tudi vidno kaže nebeški blagoslov njegove pričujočnosti. Glavna naloga mu je, vsakega v svojem krogu oveseliti — osrečiti.

Predvsem čutijo otročiči njegovo ljubezen. O, kako rahločutno in presrčno skrbi zanje! Njegova skrb ni samo ljubezen, ampak je več — je neko sveto spoštovanje do malih. On pozna in ve ceniti preveliko in nepopisljivo srečo sv. krsta, kjer so postali otroci božji, dediči nebeškega kraljestva. Kako si prizadeva v srcu presrečnega državljančka nebeškega ohraniti mir, ki mu ga je podelil sv. Duh v prvem sv. zakramentu. Kako pazi precej odzačetka na vse njegove stopinje? Rad sicer malim izpolnjuje otročje želje in zahteve, dokler je vse nedolžno, a strogo gleda na to, da ne zajdejo na napačna pota. Sam jim donaša preprostih igrač in stotero malih darilc in drobnjav, da jih razveseljuje; in sam se pogostokrat poigra z njimi ter postane sam preprost otrok med njimi. Kako jim zna najlepši čas otroških let še polajšati in poveličati s tem, da jih uči molitve in takih naukov nebeških, kakršne more že umeti njih detinski um in prejemati njih nežno srce! Kolikor more, odganja od njih zlobne ljudi, da bi nobena napačna beseda ne prišla do nedolžnih ušes; vse skrbno skriva pred njimi, kar bi moglo kakorkoli škodovati detinskemu očesu. Od jutra do večera pogleduje za njimi; kar ne upa se jih izpustiti izpred oči, za vse njihove stopinje hoče vedeti. In kako jih vsak večer lepo spravlja k počitku! Najprej moli z njimi, potlej pokriža posteljico, nato še nedolžno dete na jasnem čelu in — še tedaj, ko že ljuba nedolžnost sladko spi, še kleči in moli poleg njeka tako prisrčno, tako lepo!

In kolikor bolj odrašča dete, toliko bolj je angel miru in sreče v skrbeh zanj, da bi ga ohranil v rajski sreči detinskega miru. Spremljuje ga v cerkev in v družbo; vedno ga hoče imeti blizu sebe, da se prepričuje njegovega vedenja v cerkvi in drugod. Pripravlja ga tako lepo, tako ganljivo k prvi izpovedi ter še lepše in še ganljiveje za prvo sv. obhajilo.

Ko pridejo nevarnejša leta: o, kako zna angel miru spretno vse tako uravnati, da sinovi in hčere doma ostajajo, in sicer radi pa z veseljem, ker jim zna tako omiliti domače veselje, da jih ne mika tuja nevarna družba, marveč jim popolnoma zadostuje domače razvedrovanje. Slednjič pride dan odločitve: domači sin ali hči ima izpremeniti stan. Koliko je modrega posvetovanja! In ko je vse po najboljših preudarkih ukrenjeno, angel miru da še za slovo svoj blagoslov in nauke, kakršnih pač ne bode nikdar pozabil tako skrbno odgojeni otrok.

Če pa angel miru tako lepo skrbi zlasti za domače otroke, vendar pri tem ne pozabi drugih v hiši. Ako živi še stari oče ali stara mati; ako v hiši stanuje stric ali teta ali kdo drugi izmed bližnjih sorodnikov: oj, kako jim zna postreči angel miru! Ne čaka, da bi se sami oglasili, česa potrebujejo ali želijo, ker ve, da stari ljudje ne prosijo radi, pač pa radi sprejmejo postrežbo, ako se jim ponudi. Stoinsto malenkosti, ki se prilegajo starim ljudem, zna priskrbeti in ljubeznivo ponujati. Zato se pa tudi nikoli ne morejo Bogu zadosti zahvaliti za tako postrežbo. "Tisočkrat bodi Bog zahvaljen," — tako mnogokrat ponavljajo, — "da nam je tega angela pripeljal v hišo; kako nam zna lajšati in slajšati naše dneve! Kdo mu vendar naznani, da ve vselej tako uganiti naše želje? O zlato srce, ki je tako urno pripravljeno olajšati sleherno težavo, kakor hitro jo zapazi!"

Ali poglejte posle, kako so dobro postreženi v hiši, kjer biva angel miru. Kmalu zna tudi drugim dopovedati, kar sam spozna, — da kruh, ki ga posli služijo, je večkrat jako trd kruh. Zato ljubeznivo prigovarja: "Nikar ne zaničujte poslov, marveč radovoljno jim strezite. Saj je posel tudi usmiljenja vreden: težko se je ločil v najlepših letih od svojih staršev; najlepše dni človeškega življenja pozna le po imenu; pri tujih ljudeh mora stanovati, za tuje delati, in sicer delati, kar mu drugi odkazujejo, ne kar bi si sam izvolil. Kako grenka bi bila usoda našim poslom, ko bi jih še mi ne imeli zaljubo, ko bi še pri nas ne videli prijazne besede. Kdo pa naj jim olajša življenje, če ne mi? Imejmo jih torej — pristavi slednjič — imejmo jih za domače, za brate in sestrice svoje!"

Pridejo v hišo še drugi ljudje, sosedje, najemniki, delavci, tujci Vsi povrsti ne morejo prehvaliti hiše, v kateri stanuje angel miru. Kajti vsakdo se sme nadejati prijaznega sprejema, tolažilne besede; nikomur se pravica ne krati, raje se še kaj navrže.

Zlasti so pa vsakdanji gostje take hiše reveži in zapuščeni. Angel miru tudi ve, da so si premnogi berači sami krivi svoje bede in nesreče, ter tudi čuti neprijetno nadležnost prosjaško; a zna se premagati in, če vidi na zemlji nadležnega in nehvaležnega berača pred seboj, vidi pa obenem v nebesih njegovega namestnika: samega Jezusa Kristusa, ki je obljubil plačnik biti za vse, kar se je v njegovem imenu revežem storilo in darovalo. Malemu daru se pridevlje še prijazna in tolažilna beseda in veselega srca odhajajo reveži od take družine.

In če kdo zboli v hiši, koliko usmiljenje in sočutnost ima z njim angel miru! Otrokom veleva: "Tihi in mirni bodite, da ne boste težav delali bolniku! vrata tiho odpirajte in zapirajte, kajti loputanje bolniku težko dé!" O pravem času pošlje po zdravnika in sam je rad poleg bolnikove postelje, večkrat trpečemu obriše pot s čela, mnogokrat popravi zglavje; ponudi mu zdaj to, zdaj ono, kar meni, da mu bode najbolj ugajalo, in vse si prizadene, da bi se ubogemu trpinu zlajšalo težavno stanje. Če je tudi dolgo časa, celo več let bolnik v hiši, angel miru se ga ne naveliča. Kadar pa je nevarnost večja, pošlje po duhovna in vse poskrbi, da je bolnik izpodbudno in častitljivo previden. Če ozdravi, je prva pot v cerkev, da se Bogu spodobno zahvali za zdravja mili dar. Če pa Bog pošlje smrt, nastane tiha žalost; žalost srčna, a ne pretirana. marveč vdana v voljo božjo, v trdni nadi, da je izmerno izboljšano rajniku, katerega ne morejo pozabiti, ampak se ga še leta in leta vedno spominjajo v pobožni molitvi.

Sploh ta družinski angel na zemlji, ki tako lepo skrbi za mir in srečo družinsko, posnema one angele, ki so v nebesih. O teh je rečeno, da na rokah nosijo svoje varovance, da bi se ne spotaknili ob kak kamen, da jih povsod — tudi pri najmanjših opravilih — zvesto spremljajo, in sicer nevidno.

Neka lepa legenda iz prvih časov krščanstva nam pa pripoveduje, da so angeli takrat, ko sta Jožef in Marija z božjim Detetom bežala v daljni Egipt, s cvetlicami pot posipali pred njimi. Enako dela tudi družinski angel miru vsem, s katerimi mu je bivati. Pridno jim pospravlja kamenje izpred nog, koder jim je hoditi, t. j. stoterne sitnosti in težave vsakdanjega življenja prevzame sam, da je drugim olajšano; da je n. pr. drugim bolj zložno, izvoli si slabši prostor, rekši, da mu je tako najprimernejše; pri težkih opravilih si odbere najbolj zoprna in najneznatnejša, prepustivši drugim lažja in častnejša; če je kdo kaj pozabil ali kje kaj popustil, natihoma in brez hrupa popravi ali postavi na pravi kraj, da še nihče ne zapazi zmote; hitro previdi navade in posebnosti onih, s katerimi mu je živeti, in skrbno se ogiblje, da bi jih ne ranil tam, kjer so najbolj občutljivi... Ne pospravlja pa le kamenja s poti, marveč jo posiplje tudi s cvetlicami, t. j. pri vsaki priliki ve bližnjemu narediti kako veselje; zdaj je kak darček, ki ga z veselim obrazom ponudi, zdaj je kako delo, ki ga z urnimi rokami opravi mesto koga, zdaj spet je prisrčna zahvala, ki jo prijazno izreče komu za prav malo postrežbo itd. Splon ne vpraša, kako bode lave zanj, marveč kak bode drugim bolj všeč: zdaj sem, zdaj tja zažene cvetlico radosti in veselja. Posebno pa zna obvarovati hišo vsakega prepira in krega. Kadar mu kdo reče razžaljivo besedo, se naredi, kakor bi je ne bil slišal. Če pride kaj navzkriž, zna z veselo besedo tako hitro jezo prepoditi kakor vroči solnčni žarek pomladni snežek. Razžalnika zna prelepo izgovarjati, češ da ni tako hudo mislil ter ni nameraval žaliti,, ali da je storil v naglici, da mu je pa že žal itd. Kar je enkrat odpuščeno, pozabljeno je zazmeraj. Starih krivic nikomur ne očita.

Pa ko bi hotel vse naštevati, ne pridem do konca. Le to moram še pristaviti, da zlasti v malih rečeh, ki so vedno na vrsti, izkuša ustrezati vsem okrog sebe. To vse pa dela neprisiljeno; nikomur ni nadležen. Kakor angeli sploh nevidoma strežejo ljudem, tudi on brez hrupa in šuma razveseljuje skrivaj vse tako nastavi in uravna, da je drugim postreženo; vsakdo zadovoljno in veselo sprejema skoro nevede, odkod: v tisti presrečni hiši, kjer je angel miru doma, je nekakšno tako, kakor bi vse leto sv. Miklavž nosil!

Ali želite mar zdaj izvedeti ime tega miroljubnega angela, če ga še niste sami uganili? Rad ga vam povem. Na zemlji se imenuje dobra mati, blag oče, mila sestrica, bogoljuben bratec, krščanski posel, ali sploh dobra duša; v nebesih pa mu je pripravljeno ime: svetnik, svetnica!

Mogoče, da bode tudi tak angel imel svoje sovražnike, saj jih je Jezus, Kralj miru, tudi imel; a velik razloček je, sovražnika imeti in sovražnik biti. Vsak pameten pa bo moral spoznati in reči: Srečna je hiša, ki ima takega angela pod svojo streho; presrečna je hiša, če so vsi njeni prebivalci miroljubni angeli! "Kako je to lepo in veselo," pravi sv. pismo, "če bratje živé v edinosti!"

V nekakšno pojasnilo tega prevažnega nauka naj še pridenem prisrčno pravljico "o sveti Senci."

V davno, davno preteklih časih je živel svetnik, ki je bil tako dober, da so se mu angeli čudili in so prišli iz nebes gledat, kako je to mogoče, da bi mogel kdo na zemlji biti ljubemu Bogu tako podoben.

Čisto preprosto je potoval po potu zemeljskega življenja, razširjal žarke svoje čednosti, kakor zvezda razširja svojo luč, kakor cvetlica razširja svojo vonjavo ter sama ne ve za to.

Z dvema besedama se da opisati vsak dan njegovega življenja: dajal je, prizanašal je! Seveda tega ni nikomur pravil, a razodevalo je vedno njegovo ljubeznivo smehljanje, njegova prijaznost, njegova pohlevnost, njegova ljubezen.

In angeli so rekli: "Gospod, dodeli mu dar čudežev!"

Bog odgovori: "Rad mu dam ta dar; le vprašajte ga, kaj hoče."

In angeli reko sveniku: "Ali hočeš, da bodo tvoje roke ozdravljale bolnike, katerih se dotakneš?"

"Ne," odgovori svetnik; "rajši vidim, da Bog sam to stori."

"Ali hočeš, da bo tvoja beseda preobračala grešne duše in izgubljena srca spravljala na pravo pot?"

"Ne; to je delo angelov, ne pa zemske stvari; jaz molim, izpreobračam ne."

"Ali hočeš postati tak zgled potrpežljivosti, da boš s svetlobo svoje čednosti vse za seboj privabil in tako pospeševal slavo božjo?"

"Ne;" odgovori svetnik, "če bi se ljudje navezovali name, bi se odstranjevali od Boga: Ljubi Bog ima dovolj drugih pomočkov, da se pospešuje njegova slava."

"Kaj pa," pravijo slednjič angeli, "kaj pa vendar hočeš?"

Svetnik se je nasmehne, rekoč: "Kaj naj bi hotel? Bog naj mi pusti svojo milost; ali nimam vsega, če imam njo?"

In angeli le še silijo: "Pa si moraš izprositi čudež, ali pa ti ga mi posilimo."

"Naj pa bo," pravi svetnik, "da bom storil veliko dobrega, ne da bi sam vedel za to."

Angeli so v zadregi in se posvetujejo, kaj in kako bi; slednjič se zedinijo v tem-le: Vselej, kadar bo svetnikova senca za njim ali pa ob njegovi strani, tako da je ne bode videl, vselej bo imela ta senca moč ozdravljati bolnike, lajšati bolečine, odvzemati žalost.

In tako se je zgodilo. Koder je svetnik hodil in se je senca delala za njim ali poleg njega, so ozelenjevale suhe ceste, razcvetavale se vele cvetlice, bistra voda je začela teči iz posušenih studencev, bledim otročičem se je povračevala živa rdeča barva, jokajočim materam sladko veselje.

Svetnik je potoval čisto preprosto po potu zemeljskega življenja, razširjal žarke svoje čednosti, kakor zvezda razširja svojo luč, kakor svetlica razširja svojo vonjavo ter sama ne ve za to.

Ljudje pa, spoštovajoči njegovo pohlevnost, mu niso nikoli govorili o njegovih čudežih, in slednjič se je še njegovo ime pozabilo in rekli so mu le: "sveta Senca."

O, da bi sleherni izmed Adamovih sinov in Evinih hčera hotel biti taka "sveta senca" ter bi povsod, kamor se prikaže, razširjal srečo in zadovoljnost: rajski mir bi se povrnil v našo solzno dolino. Blagor mirnim!

Njiva.

Spisal F. S. Finžgar.

Kadarkoli hodim po tisti stezi, se razveselim. Ozka je, komaj ped široka. Ob nje ne rasto aloe in palme, ne diši jazmin in hiacinti, se ne košatijo i oranže. Takih otrok vedro-jasnega juga ni ob tisti stezi. Trdoživi trpovec poganja ob njej semena bogate štible, ob grmičku cvete šentjanževa roža, z leske se vsipajo obranki, kakor mrtvi črviči. Tudi ni ta steza ponepotrebnem skrivljena in vijugasta; zakaj ni je zamislil umetni vrtnar, da bi pomagal krajšati brezdelju prazni dolgčas. To stezo je izhodila noga, kateri se mudi v rano jutro k delu, k ognjišču, v hleve... Zato pa teče stezca po polju, kakor bi rjav, od dela shujšan prt kazal in ukazoval: Naprej, na delo! Nič na desno, nič na levo! Še njive se ne ogibaj! Kar čez njo! Čez brazde, čez lehe! Zakaj ti, ljudstvo, združeno z grudo, nisi kakor gospôda iz mest, tudi nisi kakor obrtnik in tovarna! Tem je rodoviten slednji dan, tebi rodi gruda samo pol leta. Zato nič ovinkov — k cilju...

Razjokal bi se ob tej misli. Tedaj ti, ratar, ko ni nikogar, da bi ti pisal ure dela, — petelinji klic ti je tvoja tvorniška sirena,—ti, ki si vsak boljši prigrizek odtrgaš od ust, da nasičuješ druge — tebi je krivična celo gruda, ki zapne svoje nedri in ti je dojilja samo pol leta! Razjokal bi se na tisti stezi...

In vendar, kadarkoli hodim po njej, se razveselim. Zakaj, ko zagostoli škrjanec, ko zaduhti mlado seno, ko se zganejo sredi ograbkov beli rokavici, ko zapoje koscevo kladivo na klepiščih monotono pesem, ko se sredi žita ukrešejo plameni rdečega maka — takrat se razveselim na tisti stezi, ker vem in čutim, da hodim po domovini, ki je tako neizmerno lepa, da bi se pripognil in bi jo poljubil... Na koncu tiste steze stoji na bregu hrast, star, močan, kakor zamišljen gospodar, koščeni možakar, sredi svojega grunta. Pod njim je cilj mojih izprehodov. Zdi se mi, da je ob tistih urah to drevo moj najboljši prijatelj. Njegovo bitje ne šepeta, kakor tam doli ob vodi topoli, blebetavi opravljivci. Hrast molči, razmišlja in sanja. Misel in sanja je pa edina poezija življenja. Ker resnica je trpka, boj je vroč in znojen, visoko visijo kolači belega kruha, in ni igrača, če se dokoplješ do njih. Sami se ti ne odkrhnejo in ti ne padejo vnaročje. — Sanja se pa pripogne sama do tebe, poboža te in te povabi seboj — in ti nalije čašo. Ko jo okusiš, zdrsne s tvojih pleč križ, noga se izmakne iz blata, kameni izpod tike se odvalijo s ceste, ki je gladka in vodi brez truda visoko gori pod zvezde...

Pozdravljen tovariš, pozdravljene tvoje in moje sanje! Pod hrastom mi je postlal mah mehko ležišče. Tik ležišča je velika prometna cesta mravelj, ki tovorijo težka bremena do svoje trdnjave, ki je ponosno sezidana nekaj korakov od hrasta na robu brežiča. Na hrastovem lubu se je utaboril brezdelni aristokrat, mogočni rogač, ki je ogledoval trpljenje mravljičnega naroda z visoke višave in, oborožen s krasotnim rogovljem na neumni glavi, topo zabavljal socialnemu vprašanju manj vrednega ljudstva. Toda nekega dne se je zgodilo, da je ležal rogač vznak na tleh in psovano ljudstvo pridnih mravelj si je delilo bogate koline.

Tedaj sem se obrnil od te pojedine, a žalosti ni bilo v moji duši. Veselo oko se je ozrlo na njivo pod brežičem. Čudna njivica. Ni prešernodolga in ne široka. Še vogalov nima. V kotanji jo je izkopala pridna roka, ki je v boju za obstanek zgrabila rovnico, udarila in potrkala na grudi zemlje in jo ogovorila: Daj mi kruha!...

Mož in žena sta globoko sklonjena dvigala motike. V vztrajnem taktu so poškripovali kamenčki, zaneseni v prst, pod udarci železa. Mož je postajal češče in se oddihal. Z rokavom je potezal po čelu in si brisal pot. Takrat sem videl njegovo obličje. Izza prstene polti so se svetlikale bele, prosojne lise. Tudi pokašljeval je. Žena se je takrat vselej obrnila do njega. Na obrazu tiha skrb, sočutje, kakor prošnja: Počij, ljubi moj! Te zdeluje trud! Mož se je pa ozrl na ozare, kjer je čepela kopa otročičev in z bilko klicala murna iz luknjice, pa ni odlegel od dela. Še globje se je sklonil, in motika je hitreje zapela lačno pesem: Njiva, daj mi kruha! Pogledaj jih tamkaj na ozarah... Ne sejejo še — pa bi radi želi.. In njiva je odgovorila s tenko soparico, ki se je kadila iz nje, z brstečimi kalmi, ki so bogato zelenele na njenih prsih, z voljnimi vzdihi, ki so se glasili izpod motik...

Pa je minulo nekaj tednov...

Na njivi ni bilo več moža. Črna ruta na glavi vdove se je sklanjala globoko do zrelega klasja, na ozarah pa so še takisto sedeli otroci... Ko se je vdova ozrla po njih, se je sključila še globje. Poklenila je na njivo. Njeni prsti so se pogovarjali s sadeži na njivi...

Bodi pravična, ljuba zemlja! Obrodi mi! Poglej, kako te rahljam, kako te božam! Kaj se pripogiblješ, ti glava kapusova? Ne legaj na zemljo, segniješ. Obsujem te. Takole! Kvišku! Poglej jih koncem njive! Vsi čakajo na te. Aha, zatrgal si se mi, plevel nepridiprav! Ne tako! Ne bo pila tvoja korenina iz moje njive. Izderem te!... Ljubezen matere je rodila ljubezen do druge... Vročina srca je žarela v sadikah, sadike so rodile sad...

Dan se je krčil... Voziček za vaščkom pridelka je spremljala vdova v svoj dom. Na njenem obrazu ni bilo obupa pred trdo zimo...

V mojem srcu se je pa rodila misel, nova želja: Da bi mi bilo dano, dobiti iz srca te vdove vročino njene ljubezni do grude, in vzeti pridnost z njenih prstov, pa bi vse to posejal križem po njivi, ki je premalo ljubljena in premalo spoštovana od lastnih otrok! Zakaj ta njiva je — domovina.

Največji jermen. Največji jermen na svetu so nedavno začeli rabiti pri gonilnem strojnem kolesu v nekem avstrijskem plavžu. Jermen je 63 m dolg in 1:10 m širok, prenaša 2650 konjskih sil in se vrti s hitrico 28 m v vsaki sekundi. Za ta jermen so porabili sredine 620 volovskih kož, ki so zlepljene v štirikratni debelini. Jermen je še prepariran, da je za vodo in paro neobčutljiv.

Najboljše boš še z nekaterimi osebami vozil, ako si daleč proč od njih.

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

—o—

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1048

—o—

Od ustanovitve do 31. decembra 1914 skupna izplačana podpora
$1,027.779.67.

—o—

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
I. Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N .Chicago St., Joliet, Ill.
II. Podpredsednik: Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: Josip Rems, 2327 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Jak. Černe, 820 New Jersey Av., Sheboygan, Wis.
Pooblaščenec: Martin Muhič, box 537, Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

Josip Dunda, 704 Raynor Ave., Joliet, Ill.
Geo. Thomas, 904 East B. St., Pueblo, Colo.
John Povsha, 311 — 3. Ave., Hibbing, Minn.
Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.
Frank Frančič, 293 Reed St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael Kraker, 614 E. 3. St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2027 W. 23. St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 1306 E. 55. St., Cleveland, Ohio.
Frank Svete, 1428 So. Sheridan Rd., Waukegan, Ill.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

—o—

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE," 1951 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA K .S. K. JEDNOTE.

PRISTOPILI ČLANI.

K dr. sv. Jan. Evang. 65, Milwaukee, Wis. 20807 Skušek Matevž, 28, 500, spr. 30. mar. 1915.

K dr. sv. Jožefa 148, Bridgeport, Conn. 20808, Sebijan Matjaš, 22, 500, spr. 30. mar. 1915.

PRISTOPILE ČLANICE.

K dr. sv. Ant. Pad. 72, Ely, Minn. 7357 Svigelj Neža, 21, 500, spr. 20. mar. 1915.

K dr. Ane 105, New York, N. Y., 7358 Rode Ivana 26, 500, — 7359 Kosmač Marija, 33, 500, spr. 14. mar. 1915.

K dr. sv. Jožefa 148, Bridgeport, Conn., 7260 Horvat Marija, 21, 500 spr. 30. mar. 1915.

K dr. Mar. Čist. Spoč. 80, So. Chicago, Ill., 7361 Sulak Julija, 16, 1000, spr. 21. mar. 1915.

K dr. sv. Ane 122, Waukegan, Ill., 7362 Verbič Marija, 24, 500, spr. 28. mar. 1915.

SUSPENDOVANI ČLANI ZOPET SPREJETI.

K dr. sv. Petra 30, Calumet, Mich., 1674 Spehar Pavel B. 29, 1000, 28. mar. 1915.

K dr. Mar. Rož. Venca 131, Aurora, Minn., 18662 Ambrožič Frank, 29, 1000, 29. mar. 1915.

Kdr. sv. Ant. Pad. 137, Aurora, Minn., 20116 Krmpatič Luka, 21, 1000, 24. mar. 1915.

SUSPENDOVANE ČLANICE ZOPET SPREJETE.

K dr. sv. Petra 30, Calumet, Mich., 1199 Spehar Katarina, 30, 500, 28. mar. 1915.

PRESTOPILI ČLANI.

Od dr. Mar. Rož. Venca 131, Aurora, Minn., k dr. Frederick Baraga, 93, Chisholm, Minn., 12339 Debelak Ivan, 18 1000, 24. mar. 1915.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od dr. sv. Družine 5, La Salle, Ill., 20195 Tedin Josip, 25, $500, 16383 Vegel Ivan, 43, $1000, $1000, 23. mar. 1915.

Od dr. sv. Cir. & Met. 59, Eveleth, Minn., 506 Žgainar Josip, 25, $500, 22. mar. 1915.

Od dr. sv. Petra in Pavla 62, Bradley, Ill., 17399 Žugel Martin, 22, $1000, 24. mar. 1915.

Od dr. sv. Jožefa 122, Rock Springs, Wyo., 17372 Ogrinc Ivan, 38, $1000, 21. mar. 1915.

Od dr. Mar. Sed. Žal. 84, Trimountain, Mich., 13895 Mrvoš Rade, 19, $1000, 26. mar. 1915.

Od dr. sv. Barbare 96, Kaylor Pa., 12663 Bizjak Janez, 19, $1000, 24. mar. 1915.

Od dr. sv. Cir. in Metoda 8, Joliet, Ill., 10632 Mauser Anton, 27, $1000 — 17388 Vranesic Matevž ml. 20, $1000, 27. mar. 1915.

Od dr. sv. Jan. Krst. Butte, Mont., 18596 Sporčič Blaž, 25 $1000, 25. mar. 1915.

Od dr. sv. Petra 30, Calumet, Mich., 11684 Požak Matevž, 18, $1000, 28. mar. 1915.

Od dr. sv. Jožefa 69, Gt. Falls, Mont., 17220 Kapel Gasper, 33, $1000, 25. mar. 1915.

Od dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 12402 Bozovičar Frank, 24, $1000, 27. mar. 1915.

Od dr. sv. Cir. in Metoda 135, Gilbert, Minn., 7727 Albreht Jacob 27, $1000, — 15924 Zupanc Josip, 24, $1000, — 18359 Raučevic Pavel, 33, $1000, 28. mar. 1915.

SUSPENDOVANE ČLANICE.

Od dr. sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., 265 Zgainar Marija, 34, $500, 22. mar. 1915.

Od dr. sv. Barbare 96, Kaylor, Pa., 4893 Bizjak Ana, 16, $1000, 24. mar. 1915.

Od dr. sv. Jan Krstn. 14, Butte, Mont., 711 Stefanič Marjeta, 28, $500 — 1898 Gorše Katarina 29, $500, 25. mar. 1915.

Od dr. sv. Alojzija 95 Broughton, Pa., 4599 Bozovičar Franca, 28, $1000, 27. marca 1915.

Od dr. Mar. Pomagaj 129, So. Omaha, Nebr., 6190 Ban Jožefa, 25, $1000, 29. mar. 1915.

IZLOČENE ČLANICE.

Od. dr. sv. Ant. Pad. 72, Ely, Minn., 4319 Rus Marija, 19, $500, 23. mar. 1915.

ODSTOPILI ČLANI.

Od dr. sv. Cirila in Metoda 144, Sheboygan, Wis., 18655 Krivec Jurij, 39, 23. mar. 1915.

Od dr. sv. Družine 5, La Salle, Ill., 2594 Spiemüller Franc, 19, $1000, 19228 Zupančič Math 22, $1000, 23. mar. 1915.

ČLANICE ZVIŠALE ZAVAROVALNINO, $500 NA $1000.

Pri dr. sv. Barbare 40, Hibbing, Minn., 1688 Kočevar Frančiška, 32, zvišala 28. mar. 1915.

Pri dr. sv. Ane 127, Waukegan, Ill., 550 Varšek Marija, 19, zvišala 27. mar. 1915.

ZNIŽALI ZAVAROVALNINO, $1000 NA $500.

Pri dr. sv. Jožefa 110, Barberton, Ohio, 20539 Likan Andrej, 30, znižal 21. mar. 1915.

Pri dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 10474 Peternel Jakob, 23, znižal 27. mar. 1915.

Nekoliko navodila in pojasnila cenj. uradnikom (icam) krajevnih društev.

Pri deseti konvenciji K. S. K. Jednote v Pittsburghu, Pa., se je sklenilo, da ne more nobeden prosilec postati ud Jednote, dokler ni njegov zdravniško-preiskoval ni list potrjen ali odobren od vrh. zdravnika. Ravno tako se je tudi pri tej konvenciji sklenilo, da se kandidat smatra sprejetim v Jednoto z dnem, ko ga je društvo pravilnim potom sprejelo. To pravilo je bilo ponovno odobreno pri enajstem in pri dvanajstem glavnem zborovanju Jednote. (Čitaj pravila stran 25, točko 60 in stran 42, točko 95.)

Vkljub vsem prošnjam in priporočilom potom Jednotinega Glasila, da naj se predstoječe vpošteva, precejšnje število društev, še vedno preje sprejme člana v društvo nego je spričevalo od vrh. zdravnika potrjeno. Čas je, da se ta navada opusti in se ravna po pravilih. Nerad vedno in isto povdarjam in pišem ter prosim, da naj se vpošteva, toda primoran sem ponovno, kar upam, da zadnjikrat priporočam in prosim vse prizadete cenj. tajnika (ice) krajevnih društev, da se ravnajo pri sprejemanju kandidatov po sledečim načinu:

Prosilec (ilka) naj se pusti zdravniško preiskati par tednov pred društveno sejo. Društveni tajnik (ica) naj potem odpošlje zdravniško preiskovalni list vrh. zdravniku v odobritev. Če je prosilec (ilka) od vrh. zdravnika potrjen (a), bode list društvenemu tajniku (ici) vrnjen, nakar se pri redni mesečni seji glasuje za vsprejem kandidata (injo). Še le potem ko je prosilec (ilka) sprejet (a) naj društveni tajnik (ica) zdravniško preiskovalni list pravilno izpopolni in zapiše na prvi strani datum sprejetja v društvo. Ta datum se potem vpošteva tudi pri Jednoti. To je popolnoma nekaj lahkega, samo nekoliko je treba ozirati se na pravila.

Ko je prosilec (ilka) sprejet (a) v društvo naj se lista brez vsacega odlašanja pravilno izpopolnjen pošlje na gl. urad Jednote. Listu je treba pridejati vsakokrat prošnjo za vsprejem v Jednoto. Paziti je treba, da je na zdravniško-preiskovalnem listu kakor tudi na prošnji označena oporoka in razpored, komu se zapušča zavarovalnina. Vsakokrat je treba natančno označiti ime ali imena sorodnikov, kakor tudi njim zapuščene svote. Oporoke naj se vedno delajo kolikor mogoče kratke, kajti obširne oporoke in zavarovalnina zapuščena v majhnih svotah v različne namene in različnim dedičem, povzročuje pri izplačevanju jako veliko sitnosti in neredn osti. Vsled tega naj se oporoka napravi pravilno in kratko. Zdravniško preiskovalni list, kakor tudi prošnja, morata biti lastnoročno od člana (ice) podpisana oziroma podkrižana.

Pri suspendovanju članov (ic) naj se vedno pazi na to, da se poleg imena zapiše tudi pravilna certf. številka in razred ali starost suspendovanega člana (ice). Velikokrat je pri enem in istem društvu več članov enacega imena. Da se pa pravilnega člana (ico) suspenda je treba, da so listine pravilno izpisane. Isto velja tudi za izločene in odstopile člane in članice.

Pri izdaji prestopnih listov se vpošteva člen 19 Jednotinih pravil. Pomniti je treba, da nobeden prestopni list ni veljaven za delj časa, nego za mesec dni. Med tem časom pa mora društvo, ki je izdalo prestopni list, obdržati člana (ice) v svojem društvu, kakor, da bi ne bil prestopni list izdan. Vsako društvo prej ko izda prestopni list enemu ali druzemu članu (članici) mora zahtevati od tacega člana ali članice asesmente in prispevke za mesec naprej. Člane (ice), ki si vzamejo prestopne liste se naznani njih imena v mesečnem poročilu še le potem, ko so prestopili k druzemu društvu, nikakor pa ne preje.

Na podlagi sklepa zadnje konvencije je razpis mesečnih asesmenaov odprt, to se pravi, da je dana prilika društvom pripisati vse ases. in prispevke novopristopilih, in zopet sprejetih, kakor tudi dana je prilika društvom odšteti asesmenta za suspendovane, izločene in umrle člane ali članice. K temu naj pripomnim tole: Do sedaj je le malo društev vpoštevalo pravilo označeno na mesečnem razpisu ki natančno pojasnuje kako naj se ravna in kaj naj se stori prej ko se denar odpošlje na gl. urad Jednote. Vsled tega prosim, da se vpošteva sledeče: Ko je član ali članica na društveni seji sprejet (a) plačati mora takoj asesment za smrtnino, poškodnino in stroške. Enako tudi pristopnino 50c. rez. sklad $1.00 in za vrh. zdravnika 25c. Vse te svote je treba vpisati takoj isti mesec, ko je bil član zopet sprejet v društvo. Za suspendovane, izločene in umrle člane (ice) ima društvo pravico odračunati ases. In to le za en mesec. Radi tega je treba vedno vse listine poslati na glavni urad pravočasno, tako da so na rokah pred zadnjim dnem v mesecu. Listine, ki dospe v glavni urad pozneje nego zadnjega dne v mesecu, se smatra še le za prihodnji mesec in v tacih slučajih društvo samo trpi škodo na asesmentih.

V slučaju članove smrti, naj se društvo požuri, da se umrli listi kakor hitro mogoče izpopolnejo in odpošljejo na glavni urad brata gl. predsednika. Listu, ki se pošlje na glavni urad je treba vsakokrat pridejati pok. certifikat. Paziti je treba, da je umrli list preje ko se odpošlje pravilno izpopolnjen. Vsakokrat je treba natančno označiti imena, starost, sorodstvo in bivališče dedičev, da se zamore čimpreje izplačati smrtnino.

Pri zvišanju zavarovalnine naj se vpošteva pravila stran 86, točki 197 in 198. Vsak član, ki si želi **zvišati zavarovalnino se mora** dati zdravniško preiskati ravno tako, kakor novo pristopili član. Zdravniško preiskovalni list je treba potem poslati na gl. urad Jednote in ob enem tudi članov stari certifikat. Mnogokrat se certifikat ne pošlje kar zadržuje pravočasno in pravilno poslovanje.

Radi znižanja zavarovalnine, sem razposlal posebne listine, na vsa krajevna društva. Prošnja za znižanje zavarovalnine se rabi le v namen, kateremu odgovarja. Za spremembo dedičev ali kaj druzega ni veljavna. Omenjeni prošnji, ki mora biti pravilno izpisana, je treba vselej pridejati članov (ičen) certifikat, drugače se zavarovalnino ne more znižati, še manj pa izdati nov certifikat.

Radi operacijskih spričeval, naj omenim, da nekatera društva se še vedno ravnajo po stari metodi in pošiljajo listine na glavni urad za vsakekoli operacije. To povzroča le nepotrebno delo, sitnosti in stroške Jednoti, ki mora plačati vrh. zdravniku za pregled teh listin. Naj bode enkrat za vselej povedano, da Jednota plača le za operacije na slepiču

Za zastave, regalije in vse društvene potrebščine

priporočamo

prvo in najstarejšo domačo tvrdko

F. Kerže Co.
2711 So. Millard Avenue
Chicago, Ill.

Vse delo in blago garantirano. — Ceniki zastonj. — V zalogi imam še nekaj obeskov na spomin 20. letnice K. S. K. J. kot so jih prejeli delegatje zadnje konvencije. Pozlačeni in čisto zlato.

V zalogi jih imam samo jaz in nikdo drugi ne.

JOLIET TRUST SAVINGS BANK

Z $1.00

se otvori lahko pri nas

hranilno vlogo

katera se obrestuje po **3%**

Joliet Trust & Savings Bank
114 N. Chicago Street
JOLIET, ILL.

Ta banka je pod državnim nadzorstvom.

"NASLOV"

V slučaju da bi kterikoli čitateljev po raznih državah kadarkoli potreboval kaj za nakup pohištva (hišne oprave) kakor: pečij, postelje, omare, preproge itd. ali vse kar k temu spada, naj se obrne za cene in pojasnila na sledeči naslov:

A. GRDINA, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Blago pošiljam v zadovoljnost odjemalcev; to jamčim s svojim poštenjem. Ker trgujem že nad 11 let, imam že dovolj skušnje in upam da marsikomu točno postrežem in mu prihranim kak dolarček.

Z odličnim spoštovanjem se priporočam

ANTON GRDINA, trgovec in pogrebnik.

Martin Nemanich

slovenska gostilna in restavracija

Rojaki Slovenci vedno dobrodošli!

Zaloga in prodaja pristnega

domačega vina.

Telefon: Canal 80.

1900 W. 22nd St. Chicago, Ill.

ČLANI
FEDERAL RESERVE BANKE

Ustanovljena leta 1857

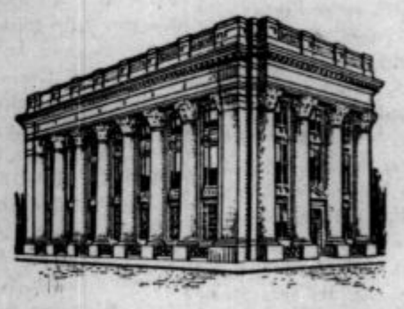

Nacijonalizovana leta 1864

Pod nadzorstvom vlade Zedinjenih držav

NALAGAJTE VAŠ DENAR

v najstarejšo, največjo in najbolj močno

BANKO V JOLIETU

— ki daje —

3% obresti 3%

i pripisuje polletno k glavnici

Mi pošiljamo denar v staro domovino po najnižjem dnevnem kurzu.

(Prva Nacijonalna Banka)

FIRST NATIONAL BANK

Skupno bančno premoženje ali vrednost znaša **$5,000.000.00**

ali pretrganju (kili). V tem oziru naj se ravna po točki 186 sedanjih veljavnih pravil. Vse druge operacije, ki ne odgovarjajo točki 186 izostanejo in Jednota ne plača nobene podpore.

Priporočam tudi, da cenj. tajniki (ice) pazno prečitajo mesečni razpis ases. in istega primerjajo s svojimi knjigami. V slučaju, da se zasledi kako pomoto, naj se me takoj obvesti in vrne razpis. Društveni uradniki nikakor ne smejo sami popravljati asesmenta. Prej ko se denar odpošlje na gl. urad naj se vpišejo vse svote in prištejo vsi prispevki, kakor že omejeno. Na razpisu je NAVODILO dr. TAJNIKOM označeno pod petim točkam. To navodilo naj se smatra kot pravilo in kot tako naj se tudi vpošteva in po njem ravna.

Nekatera društva še vedno izostajajo z mesečnimi poročili na glavni urad Jednote. Zahteva se, da vsako društvo najzadneje do 25. v mesecu pošlje mesečno poročilo na urad Jednote. Društva ki tega do sedaj niso delala, se prosijo, da v bodoče to vpoštevajo, ker drugače so sama odgovorna za vse posledice kake nerednosti ali pomote med članstvom. Listine v ta namen sem poslal na vsa krajevna društva.

Tekom tega meseca poslati hočem na vsa krajevna društva razporedbo članov in članic. Ta razpored naj cenj. tajniki (ice) primerjajo z razdelitvijo članstva v društvenih knjigah. V slučaju, da se število članov ene ali druge starosti ne strinja, naj se mi pošlje imenik v pregled, da se bode vse pravilno vredilo.

K sklepu priporočam, da se pravila pazno čitajo. kar bode pospešilo pravilno in točno poslovanje. V slučajih pa, ker je kako pravilo nejasno, naj se vsakteri obrne za pojasnilo na glavni urad Jedote.

Upajoč, da bodo cenj. uradniki (ice) krajevnih društev predstoječe vpoštevali in se po tem ravnali.

Beležim spoštovanjem

J. Zalar,
gl. tajnik K. S. K. J.

Joliet, Ill. 2. aprila 1915.

K zgodovini K. S. K. J.

Članstvo K. S. K. J. leta 1898.

(Konec).

Društvo sv. Vida štev. 25 Cleveland, O.

Adler Anton, Bizjak Jožef, Blaževič Janez, Blatnik Jernej, Boldin Janez, Brodnik Anton, Brodnik Janez, Brodnik Jan, Boldin Anton, Boker Frank, Barle Anton, Baznik Janez, Cesar Janez, Čampel Jožef, Dulc Matija, Ermakora Matija, Fabian Simon, Grdina Jancz, Grdina Jakob, Glavič Andrej, Hribar Vitus, Rev. Iv. Frano, Indihar Matevž, Jenc akob, Jernejšič Janez, Jerič Jožef, Jerič Jožefstar., Jandrič Janez, Juvane Franc, Kočevar Anton, Kauček Ignac, Kastelič Franc, Kubel Anton, Kadunc Janez, Kasun Janez, Kral Franc, Kerkovšek Ignac, Lah Alojzij, Lauše Franc, Lauše Alojzij, Leustek Jurij, Leustek Ignac, Leustik Franc, Marolt Simon, Modic Janez, Mohar Jažef, Maver Anton, Novak Štefan, Novinc Feliks, Novak Nikolaj, Novak Jan, Novak Janez, Opalk Jožef, Oberstar Štefan, Petrič Anton, Princ Jožef, Pišek Janez, Perko Franc, Petrič Jakob, Planinšek Anton, Papež Jožef, Perko Jožef, Plut Mihael, Perko Dominik, Plut Martin, Perušek Gregor, Pečjak Jožef, Pucel Anton, Perka Janez, Pečnik Jožef, Prijatel Anton, Perko Ignac, Pugel Janez, Robida Alojzij, Rus Janez, Rozman Martin, Rošel Janez, Rupar Anton, Rozman Anton, Režek Jožef, Razolin Jožef, Sajc Janez, Skebe Mihael, Starič Jožef, Strojin Alojzij, Strniša Franc, Spraje Vincenc ,Sadar Jožef, Stanko Janez, Setnikar Mihael, Stepič Ignac, Straus Matija, Salehar Franc, Skul Anton, Skufca Jožef, Škoda Franc, Štrinič Jožef, Šulc Matevž, Šuštaršič Krist., Turk Jakob, Tomaževič Jožef, Tekaučič Martin, Vovk Janez, Vidigoj Jožef, Verhunc Franc, Valant Franc, Vidmar Janez, Vidic Jožef, Zakrajšek Andrej, Zupančič Jožef, Znidaršič Ignac, Zaletu Martin, Zajnič Florijan Zakrajšek Anton, Zonta Matija, Zorman Janez. Skupaj 116 članov.

Društvo sv. Petra štev. 26 Leadville, Colo.

Brinski Peter, Božič Jožef, Domjanovič Miter, Drobnič Anton, Germon Franc, Godec Franc, Golob Martin, Glavan Mihael, Godec Friderik, Godec Janez, Gustin Jožef Gornik Marko, Golob Jožef, Golob Matija, Godec Jožef, Hočevar Jožef, Hočevar Štefan, Ivanc Anton, Jerič Ignac, Jerman Matija, Križman Anton, Klemenčič Jakob, Kraševic Janez, Klemenc Anton, Knj Anton, Kočevar Jožef, Kofalt Janez, Ladič Peter, Franc, Marolt Jernej, Muc Marko, Majerle Mihael, Mohar Janez, Puzel Franc, Pašič Janez, Palčič Anton, Skala Janez, Sovorin Janez, Sterzina Lovrenc, Smerke Franc, Stariha Janez, Strel Janez, Šavoren Matija, Šumin Jožef, Tekaučič Anton, Terlip Franc, Udovic Anton, Vidmar Jernej, Vidmar Janez, Zaje Franc, aZlar Franc. Skupaj 53 članov.

Društvo sv. Jožefa štev. 27 Crested Butte, Colo.

Bajuk Martin, Bajuk Marko, Delost Janez, Golobič Jožef, Jaklevič Martin, Kostelic Jurij, Kraševic Martin, Kočevar Jožef, Kostelic Nikola, Koncilia Janez, Lipec Janez, Lesac Jurij, Malenšek Matija, Molek Janez, Marinčič Janez, Matkovič Anton, Oberst Andrej, Panian Franc, Papež Jožef, Rus Martin, Satler Franc, Šajn Jožef, Stariha Anton, Sorc Anton, Simonič Miko, Turk Martin, Tomšič Jožef, Vidmar Jožef, Zugel Jurij, Žlogar Jožef, Župec Janez. Skupaj 31 članov.

Društvo sv. Jakoba štev. 28 Great Falls, Mont.

Bradač Janez, Cor Jernej, Flegar Jožef, Gerzetič Janez, Gazvoda Martin, Kalčič Franc, Kavčič Janez, Kekič Tomaž, Kasun Nikolaj, Muhvič Franc, Mihelič Janez, Mihelič Štefan, Nemanič Mat., Perko Štefan, Revan Urban, Ribič Matija Seliškar Franc, Stefanič Peter, Stariha Jakob, Stariha Jurij, Subek Jožef, Šneler Jožef, Trunkel Ignacij, Trunkel Jožef, Vertin J. D., Zupančič Jan, Zaje Janez, Žager Jurij. Skupaj 28 članov.

Društvo sv. Frančiška Sal. štev. 29 Joliet, Ill.

Brajdič Peter, Brajdič Janez, Babič Jurij, Bauer Janez Benkovič Lovrenc, Blatnik Martin, Bregar Janez, Bekelija J. L., Berčan Janez, Cimonič Franc, Čadeš Simon, Čadeš Štefan, Černugel Martin, Delač Bartol, Fabian Jožef, Geršič Marko, Gestl Peter, Gobec Jožef, Gecan Janez, Herlevič Mihael, Ilenič Peter, Ivančič Ignac, Jurešinič Janez, Jakobčič Matija, Jaklevič Janez, Jurečič Ignac, Judnič Anton, Jadras Marko, Jurjevčič Jurij, Jurečič Jurij, Jurenčič Marko, Kral Jožef, Kocjančič Anton, Kočevar Mihael, Križan Matija, Kiemenčič Anton, Kaselnik Franc, Klobučar Mihael, Karlovic Anton, Količ Matija, Knezatič Pavel, Kajtež Jurij, Logar Jožef Lukanič Peter, Legan Ignacij, Leš Imbro, Malešič Mihael, Mušič Martin, Malnerič Jakob, Mauzar Alojzij, Mauzar Janez, Miketič Nikolaj, Milek Peter, Migina Bartol, Mestnik Domijan, Matan Jurij, Novak Janez, Papeš Mihael, Plut Jakob, Plut Martin, Pleše Jakob, Petrošič Nikolaj, Petrošič Mihael, Pišmalt Janez, Požeč Franc, Pože Franc, Papež Franc, Pleše Matija, Rus Nikolaj, Rogan Matija, Rogina Matija, Stubler Matija, Stefančič Martin, Skof Janez, Skala Janez, Stonič Jakob, Starešinič Matija, Susteršič Alojz, Sprajcar Jakob, Straus Marko, Starašinič Mihael, Sapar Anton, Stukel Janez, Sader Anton, Sinkovič Anton, Sila Jurij, Škof Anton, Težak Jurij, Ulašič Janez, Volen Jožef, Vrbas Matija, Vesel Karol, Vardjan Janez, Vertin Jožef, Vidic Franc, Vukanič Andrej, Zagorec Franc, Zaman Friderik. Skupaj 99 članov.

Društvo sv. Petra štev. 30 Red Jacket, Mich.

Adam Mihael, Adlešič Jožef, Agnič Jožef, Adlešič Martin, Butala Jakob, Bižal Jurij, Brozovič Jurij, Bohte Florijan, Butala Mihael, Butala Andrej, Bohte Anton, Brozovič J. G., Butala J B., Benčič Janez, Butala Jozef, Belobrajdič Janez, Bahor Jožef, Brajdič Matija, Brozovič Mihael, Barič Janez, Butala Janez, Bukovac Marko, Cvetaš Janez, Čičak Janez, Dragoš Peter, Deržaj Jožef, Elsencof Franc, Fabič Janez, Fink Stanislav, Fugina Peter, Fugina Peter B., Fugina Martin, Ferderber Martin, Filip Janez, Fabič J. B., Fortun Peter, Grahek J. V., Gecan Peter, Grahek Matija, Grahek J. D., Gerzetič Mihael, Grahek Štefan, Grahek Jožef, Grahek J. F., Gazvoda Franc, Grenc Janez, Grenc Peter, Gašperič Matija, Grahek J. O., Gešel Janez, Gregorič Jožef, Gašparovič Tomaž, Gabrijan Nikolaj, Golobič Jakob, Horvat Jurij, Horvat Jožej, Hotujec Anton, Ivanič Janez, Kočevar Jakob, Kobe M. F., Kump Janez, Klobučar Mihael, Kure Mihael, Kure Janez, Kocjan Jakob, Kostelc Jožef, Kraševac Matija, Klobučar M. L., Kostelc Janez, Lovrenčič Jožef, Lakner Janez, Likebič Matija, Lašič Jurij, Lakner Marko, Leustik Jožef, Lukanič Matija, Lesar Franc, Lokar Jožef, Lukežič Janez, Medved Janez, Movrin Janez, Medec Anton, Majerle Pavel, Majerle Peter, Majerle Pavel, Majerle M. M., Majerle Mihael, Muhvič Mihael, Mišič Janez, Mihelič Janez, Mervič Gregor, Majerle Mihael, Majhar Peter, Mišica Jurij, Majerle Martin, Majerle Jurij, Miketič Jožef Madronič Pavel, Miklauž Pavel, Majerle Peter, Muretič Marko, Osterman Marko, Osterman Peter, Osterman Mihael, Otujec Peter, Plavec Janez, Pantelo Franc, Perjon Janez, Plavec Štefan, Puhek Mihael, Prebilič Matija, Puhek Janez, Požek Martin, Rebrovič Štefan, Rozman Jurij, Sedlar Štefan, Sute Jurij, Starc Jožef, Sedlar Matija, Stariha Jakob, Stariha Matija, Spehar P. B., Sterbenc Jurij, Sterk Janez, Spehar Janez, Spehar Pavel, Stukel Matija, Šneler Pavel, Skufca Jožef, Stih Jož., Simonič J. M., Sterbenc Jož. R., Sterbenc Jan R., Sterbenc Jožef, Stukel Jož. S., Smrekar Jožef, Stefanec Jožef, Staudaher Pavel, Strucel J. Z., Samida Matija, Sunič Mihael, Šterbenc Jožef, Smalcl Mihael, Sterk Marko, Sedlar Franc, Stanfel Franc, Staniša Franc, Stukel Jak. J., Spehar Jožef, Sotlič Jožef, Šneler Jožef, Švajgar Matija, Šneler Mih. D., Špehar Pavel M., Šalac M. F., Šalac J. V., Šneler Peter, Šneler Mihael, Šalac Pavel, Šimac Franc, Turk Anton, Turk Janez, Tome Jakob, Tabor Lovrenc, Terdič Mihael, Tancig Ignac, Vidoš Janez, Vuk Janez, Vertin M. B., Vogrin Peter, Vuk Peter, Verbanc Matija, Vertin J. R., Vidoš Jožef Vrščaj Jožef, Žunič Peter, Žunič Mihael, Žagar Štefan, Želko Matija, Žagar Mihael. Skupaj 187 članov.

Društvo sv. Barbare štev. 31 Thomas, W. Va.

Bulič Danijel, Lohajner Tomaž, Lohajner Janez, Mlekuž Jožef, Merhar Janez, Mlekuž Janez, Mlekuž Franc, Pregel Vincenc, Soder Mihael, Turk Franc, Turk Anton. Skupaj 11 članov.

Društvo Jezus Dobri Pastir štev 32 Enumclaw, Wash.

Bernik Mihael, Gigling Jožef, Golob Janez, Judnič Jožef, Krivec Janez, Kump Matija, Kožel Janez, Klausnik Janez, Kočevar Štefan, Lauš Janez, Logar Jožef, Malateta Karol, Malmerič Matija, Madia Matevž, Madia Martin, Malnerič Jožef, Podbregar Janez, Pašič, Jožef, Prosenc Franc, Pirc Janez, Skerbel Urban, Vrhovnik Peter, Vitoš Jurij. Skupaj 23 članov.

Društvo Matere Božje štev. 33 Pittsburg, Pa.

Adlešič Matija, Adlešič Nikolaj, Adlešič Jožef, Arh Janez, Berjakovič Nikolaj, Baraga Jurij, Berkopec Jurij, Bečki Jurij, Bečki Ivan, Balkovec Jožef, Černič Mihael Dergane Ignac, Deergane Karol, Flajnik Jurij, Flajnik Matija, Flajnik Matija star., Flajnik Jožef, Flajnik Jurij star., Gorišek Jožef, Glač Anton, Glač Franc, Glač Ignac, Hušič Mihael, Jenič Franc, Jaklič Mihael, Jadnejevič Mihael, Jankovič Peter, Janežič Vincenc, Krotec Franc, Kambič Janez, Karin Jožef, Kajin Matija, Kambič Anton, Kasun Mihael, Mravinec Matija, Miketič Janez, Muc Janez, Mravinec Peter, Medoš Janez, Malešič Jožef, Malič Nikolaj, Perušič Matija, Pavlakovič Jožef, Plut Anton, Pavlakovič Jožef st., Rogina Matija, Runtič Jurij, Starašinič Martin, Špehar Mihael, Špehar Janez, Šute Janez, Starašinič Franc, Šuštaršič Peter, Šumič Mihael, Starašinič Jozef, Satovšek Nikolaj, Stefanc Janez, Šporčič Mihael, Starešinič anez, Špehar Franc, Tomec Matija, Tomac Matija, Vovk Ferdinand, Vidina Matija, Veselič Matija, Veselič ožef, Verbanec Mihael, Žunič Jožef. Skupaj 70 članov.

Društvo sv. Križa štev. 34 Finleyville, Pa.

Ahlin Mihael, Bizjak Ivan, Bouka Mihael Čadež, Anton, Dremel Jožef, Furlič Matija, Godiše Janez, Hodnik Ignac, Hočevar Mihael, Kučinič Ivan, Kušnar Martin, Krulaj Valentin, Koščak Jožef, Leščanec Janez, Mesojedec Fr., Mauzar Matija, Oblak Andrej, Probšt Florijan, Podrebarac Mihael, Šinkovec Matevž, Straus Janez, Simšič Andrej, Starc Anton, Tomšič Jožef, Vinovarki Jernej, Vrščaj Jožef, Zagorc Jožef.

Društvo sv. Janeza Krst. štev. 35 Elyria, Colo.

Blatnik Martin, Bunjevac Matija, Bavdek Janez, Cajner Matija, Fortun Janez, Horvat Mihael, Jelnikar Jakob, Kambič Matija, Klemenc Jakob, Kambič Jožef, Logar Franc, Mesnik Janez, Mušič Matija, Prus Janez, Preširen Matija, Pavlakovič Jožef, Papež Jožef, Peterlin Lovrenc, Papež Anton, Perko Janez, Sadar Matija, Silec Valentin, Skala Janez, Tomas Mihael. Skupaj 23 članov.

Društvo Matere Božje štev. 36 LaSalle, Ill.

Benkše, Franc, Cvelbar Jožef, Čuljan Janez, Cerar Pavel, Giavan Anton, Gorenc Jakob, Hribernik Jožef, Hrovat Janez, Jenškovc Jožef, Jarem Martin, urman Janez, Jordan Jožef Kobjan Fr., Lesjak Jožef, Medič Janez, Peterlin Fr., Rupar Franc, Uduč Martin, Virant Alojzij, Volan Martin, Župančič Simon, Zurc Franc. Skupaj 22 članov.

Društvo sv. Barbare štev. 37 Lorain, O.

Adler Anton, Bivic Franc, Bombač Lovrenc, Bombač Anton, Fertalj Franc, Kraševac Jurij, Krištof Franc, Lenček Anton, Lukovič Marko, Matijčič Jožef, Peskar Franc, Stržaj Matevž, Škrjanc Janez, Tomazin Franc, Udovč Luka, Virant Alojz, Zevnik Franc. Skupaj 17 članov.

Društvo sv. Petra in Pavla štev. 38 Kansas City, Kans.

Bojc Andrej, Benda Franc, Deržan Janez, Maurin Pavel, Medved Max, Maurin Jurij, Medved Mihael, Novak Mihael, Pešel Peter, Spreicer Janez, Spicnagel Mihael, Stefanc Matija, Šneler Peter. Skupaj 14 članov.

Društvo sv. Jožefa štev. 39 Riggs, Iowa.

Butala Jakob, Butala Mihael, Fir Anton, Jerman Janez, Judnič Janez, Konda Štefan, Lukežič Jožef, Movrin Matija, Plut Marko, Pezdirc Jožef, Plut Martin, Skala Janez, Stukel Štefan, Skala Jakob, Stukel Jožef, Skala Jakob, Zaiser Janez. Skupaj 17 članov.

Društvo sv. Barbare štev. 40 Hibbing, Minn.

Bernardič Janez, Drobnič Janez, Globočnik Franc, Grebenc Jožef, Golič Ilija, Golob Franc, Judaš Martin, Kovač Lovrenc, Lesar Matevž, Merhar Matija, Mohar Anton, Mohar Ignac, Mantel Jožef, Piskernik Franc, Panian Janez, Solder Janez, Terhlen Luka, Zupančič Janez. Skupaj 18 članov.

Društvo sv. Jožefa štev. 41 Allegheny-Pittsburg, Pa.

Augustinčič Jožef, Drap Janez, Gazvoda Martin, Germ Janez, Grabrijan Mihael, Krese Anton, Kerin Matevž, Kerpin Jožef, Lukman Jožef, Lokar Jožef, Nemanič Franc, Saje Franc, Skrabec Andrej, Sterniša Dominik, Skrabec Franc, Travtar Martin. Skupaj 16 članov.

Društvo sv. Alojzija štev. 42 Steelton, Pa.

Bajuk Marko, Bajuk Janez, Geršič Jurij, Jurajevčič Franc, Kraševec Martin, Kočevar Martin, Matjašič Mihael, Mohorčič Mihael, Nemanič Jurij, Nemanič Jurij st., Pterašič Marko, Pezdirc Martin, Pezdirc Mihael, Pezdirc, Janez, Plut Janez, Stepan Martin, Slobodnik Marko, Starašinič Matija. Skupaj 19 članov.

Društvo sv. Jožefa štev. 43 Anaconda, Mont.

Brodnik Janez, Bručič Marko, Brajdič Jurij, Cerček Anton, Horvat Janez, Krožil Marko, Kramarič Matija ,Krakar M. J., Lukan Janez, Mustar Anton, Miler Franc, Merhar Matevž, Merhar Franc, Merhar Franc st., Malešič Martin, Matzerle Jožef, Malonig Franc, Nazaj Peter, Pangre Franc, Pristavec Janez, Pristavec Jožef, Pepovič Miter, Podobnik Janez, Petrušič Jožef, Petric Marko, Petelin Franc, Petric J. V., Prijatelj Jožef, Plut Štefan, Sutej Franc, Stajcar Janez, Skala Štefan, Sepčič Mihael, Trojer Janez, Urih Janez, Urih Martin, Virant Matija, Zagorec Jožef, Žalac Pavel. Skupaj 39 članov.

Društvo Vitezov sv. Florijana štev. 44 South Chicago, Ill.

Ban Jožef, Brletič Peter, Bukovec Janez, Dorin Matija, Furjanič Jožef, Jakovčič Mihael, Kučič Janez, Kovač Jakob, Kožar Franc, Medoš Franc, Medoš Karol, Mertič Anton, Morduš Tomaž, Nemanič Martin, Požek Mihael, Pezdere Janež, Purkart Anton, Predovič Marko, Rahija Mihael, Sebohar Jakob, Skala Anton, Sebohar Jožef, Stalcik Rudolf, Šašek Anton. Skupaj 24 članov.

Društvo sv. Cirila in Metoda štev. 45 East Helena, Mont.

Božič Janez, Baje Jakob, Frankovič Matija, Goršič Franc, Kobe Matija, Lozar Jožef, Lozar Franc, Lozar Matevž, Lesar Alojzij, Pirnavec Jožef, Petek Ignac, Pahole Janez, Šašek Mihael, Tanko Anton, Zupec Jožef. Skupaj 15 članov.

Društvo sv. Frančiška Serafinskega št. 46 Greater New York, N. Y.

Adamič Karol, Ausenik Alojz, Burgar Anton, Coghe Ivan, Coghe Andrej, Češarek Alojz, Gale Franjo, Rems Jožef, Starin Franjo, Starin Ignac, Sušteršič Jožef, Tasotti Gab. F., Vremšak Karol, Vobner Andrej, Zelenc Franjo. Skupaj 15 članov.

POSAMEZNI UDJE K. S. K. JED.

Božnar Jožef, Dormiš Aleš, Domjanovič Jurij, Molek Jurij, Prus Jožef, Paulešič Matija, Pešek Ignac, Zorc Jožef, Žagar Matevž. Skupaj 9 članov.

Skupaj 43 društev	2146	članov
Posamezni člani	9	
Skupno število članstva	2155	

RAZDELBA DRUŠTEV K. S. K. J. PO ŠTEVILU ČLANOV.

Morda bode naše čitatelje zanimala sledeča tabelica o številu članstva krajevnih društev. Tabelica je sestavljena glasom uradno izkazanega skupnega števila društev in članov z dne 31. decembra 1914 po velikosti vsacega posameznega društva od največjega do najmanjšega.

Prvenstvo, ali krono v številu članov zavzema naša slovenska metropola Cleveland, Ohio z društvom sv. Vida, št. 25 ki je tedaj štelo 493 članov in članic; temu sledi društvo sv. Jožefa št. 7 v Pueblo, Colo. z 434 člani; tretje častno mesto v številu članstva zavzema društvo sv. Jožefa št. 2 Joliet, Ill z 422 člani. Torej imamo tri društva, ki štejejo od 400—500 članov in zavzemajo skupaj 1349 članov in članic. Četrto največje društvo je dr. sv. Jožefa št. 12 v Forest City, Pa. 361 članov; peto je: društvo sv. Frančiška Saleš. Joliet, Ill. 314 članov; šesto: je društvo sv. Petra št. 30 Calumet, Mich. 302 člana. Od 300 do 400 članov imamo torej tudi 3 društva ki tvorijo skupaj 977 članov.

Društev, broječih od 200—300 članov imamo 7 in sicer:

št. 50 Marija Sedem Žalosti, Allegheny, Pa.	264	članov
št. 1 sv. Štefana, Chicago, Ill	255	"
št. 44 Vit. sv. Flor. So. Chicago Ill	249	"
št. 53 sv. Jožefa Waukegan Ill	241	"
št. 77 Marija Vnebovz. For. City, Pa	235	"
št. 59 sv. Ciril in M. Eveleth, Minn	223	"
št. 14 sv. Jan. Krst. Butte, Mont	218	"

Teh sedem društev šteje skupaj 1685 članov in članic.

Društev, ki štejejo od 100—200 članov imamo 31 in sicer so po velikosti sledeča:

št. 63 sv. Lorenca, Cleveland, O	198	"
št. 56 sv. Jožefa, Leadville, Colo	194	"
št. 15 sv. Roka, Allegheny Pa.	174	"
št. 16 sv. Jožefa, Virginia, Minn	172	"
št. 3 Vit. sv. Jurija, Joliet, Ill	169	"
št. 33 sv. Mat. Božje, Pbgh. Pa	166	"
št. 5 sv. Družine, La Salle, Ill	150	"
št. 78 sv. Mar. Pom. Chgo, Ill	150	"
št. 80 sv. Mat. Božje. So. Chgo, Ill	146	"
št. 57 sv. Jožefa. Brooklyn, N. Y.	140	"
št. 8 sv. C. M. Joliet, Ill	135	"
št. 81 sv. Marije 7 Žalosti. Pbgh. Pa.	133	"
št. 65 sv. Jan. Ev. Milwaukee, Wis	130	"
št. 42 sv. Alojzija. Stelton, Pa	128	"
št. 79 sv. Marije Pom. Waukegan, Ill	124	"
št. 87 sv. Ant. Pad. Joliet, Ill.	119	"
št. 95 sv. Alojzija. Broughton, Pa	118	"
št. 91 sv. Petra in P. Rankin, Pa	116	"
št. 40 sv. Barbare, Hibbing, Minn	113	"
št. 61 Vit sv. Mih. Youngst. O	112	"
št. 93. Frid. Baraga, Chisholm, Minn	111	"
št. 112 sv. Jožefa, Ely, Minn	110	"
št. 43 sv. Jožefa, Anaconda, Mont	108	"
št. 21 sv. Jožefa, Federal, Pa	107	"
št. 89 sv. Petra in P. Etna, Pa	107	"
št. 108 sv. Genovefe, Joliet, Ill	107	"
št. 4 sv. Cirila in M. Tower, Minn	104	"
št. 70 sv. Srce Jezusa, St. Louis, Mo.	104	"
št. 103 sv. Jožefa, Milwaukee, Wis.	104	"
št. 144 sv. sv. Cirila in Met. Sheboygan, Wis.	103	"
št. 72 sv. Ant. Padov. Ely, Minn.	101	"

Skupno število članstva teh 31 društev znaša 4053.

Društev, ki štejejo od 75 do 100 članov je 15 in sicer:

št. 75 dr. Vit sv. Mart La Salle, Ill.	98	"
št. 52 sv. Alojzija, Indpls. Ind.	97	"
št. 47 sv. Alojzija, Chicago, Ill.	94	"
št. 58 sv. Jožefa, Haser Pa.	93	"
št. 41 sv. Jožefa, Pbgh. Pa.	88	"
št. 83 sv. Alojzij, Fleming, Kans.	88	"
št. 98 sv. Treh Kraljev, Rockdale, Ill.	87	"
št. 115 sv. Veronike, Kansas, C. Kans.	87	"
št. 64 sv. Jurija, Etna Pa.	82	"
št. 84 sv. Mar. 7 Žal., Trimtn., Mich.	80	"
št. 127 sv. Ane, Waukegan, Ill.	80	"
št. 38 sv. Petra in P. Kans. City, Kans.	78	"
št. 54 sv. Srca Jezusa, Chisholm, Minn.	77	"
št. 135 sv. Cirila in Met. Gilbert, Minn.	77	"
št. 120 sv. Ane, Forest City, Pa.	75	"

Teh društev šteje skupno 1281 članov in članic.

Društev, ki štejejo od 50 do 75 članov imamo 23 in sicer:

št. 113 sv. Roka, Denver, Colo.	73	"
št. 55 sv. Jožefa Cr. Butte, Colo.	71	"
št. 131 sv. Mar, sv. R. V. Aurora, Min.	69	"
št. 97 sv. Barbare, Mt. Olive, Ill.	68	"
št. 45 sv. C. in M. E. Helena, Mont.	67	"
št. 11 sv. Jan. Krst. Aurora, Ill.	65	"
št. 49 sv. Jezus D. P. Pbgh. Pa.	65	"
št. 32 sv. Jezus. D. P. Enumclaw, Wash.	64	"
št. 121 sv. Mar. Pom. Little Falls, N. Y.	63	"
št. 123 sv. Ane, Bridgeport, Ohio.	62	"
št. 74 sv. Barbare, Springfield, Ill.	61	"
št. 132 sv. Roka, Frontenac, Kans.	61	"
št. 104 sv. Mar. Č. Sp. Pueblo ,Colo.	60	"
št. 96 sv. Barbare Kaylor, Pa.	59	"
št. 20 sv. Jan. Krst. Ironwood, Mich.	58	"
št. 73 sv. Jurija, Toluca, Ill.	56	"
št. 146 sv. Jožefa, Cleveland, O.	57	"
št. 110 sv. Jožefa, Barberton, O.	56	"
št. 46 sv. Franč. S. New York, N. Y.	55	"
št. 105 sv. Ane, New York,	55	"
št. 67 sv. Nikolaja, Steelton, Pa.	53	"
št. 94 sv. Mar. Zdr. B. Cumberld. Wyo.	51	"
št. 60 sv. Jan. Krst. Wenona, Ill.	50	"

Skupaj tvorijo ta društva 1399 članov in članic. Največ društev ima naša Jednota, ki štejejo od 25 do 50 članov in sicer je teh skupaj 32 kakor sledi:

št. 13 sv. Jan. Krst. Biwabik, Min.	49	"
št. 86 sv. Srca Marije R. Spring. Wyo.	49	"
št. 122 sv. Jožefa R. Sprg. Wyo.	49	"
št. 92 sv. Barbare, Pittsburgh, Pa.	48	"
št. 51 sv. Pet. in P. Ir. Mtn. Mich.	47	"
št. 109 sv. Družine, Allegh. Pa.	45	"
št. 136 sv. Družine, Willard, Wis.	45	"
št. 23 sv. Barbare, Bridgpt. O.	44	"
št. 126 sv. Martina, Mineral, Kans.	42	"
št. 101 sv. Cirila in Met. Lorain, O.	41	"
št. 111 sv. Srca Marije, Barberton, O.	41	"
št. 153 sv. Jeronima, Canonsburg. Pa.	40	"
št. 88 sv. Alojzija, Mohawk, Mich.	38	"
št. 128 sv. Barbare, Etna, Pa.	38	"
št. 134 sv. Ane, Indpls. Ind.	36	"
št. 140 sv. Rozalije, Springfield, Ill.	36	"
št. 143 sv. Jan. Krst. Joliet, Ill.	36	"
št. 85 sv. Mar. Č.spoč. Lorain, O.	34	"
št. 62 sv. Petra in P. Bradley, Ill.	32	"
št. 118 sv. Petra in P. Littlefalls, N. Y.	31	"
št. 119 sv. Mar. Pom. Rockdale, Ill.	31	"
št. 69 sv. Ant. Pad. Aurora, Minn.	31	"
št. 137 sv. Jožefa, Great Falls, Mont.	30	"
št. 145 sv. Valent. Beaverfalls, Pa.	30	"
št. 150 sv. Ane, Cleveland, O.	28	"
št. 17 sv. Mar. Pom. Jenny, Lind, Ark.	28	"
št. 152 sv. Mihaela, So. Deering, Ill.	28	"
št. 147 sv. Mar. Pom. Rankin, Pa.	27	"
št. 24 sv. Barbare, Blocton, Ala.	26	"
št. 100 sv. Jurija, Sunnyside, Utah.	26	"
št. 151 sv. Družine, Idpls. Ind.	26	"
št. 114 sv. Mar. Mil. P. Steelton, Pa.	25	"

Teh 32 društev šteje skupaj 1157 članov in članic.

Društev, ki štejejo manj kot 25 članov je 16 in sicer:

št. 68 sv. Barbare, Irwin, Pa.	24	"
št. 71 sv. Ant. Pad. Goff. Pa.	24	"
št. 142 sv. Jurija, Lansford, Pa.	23	"
št. 66 sv. Frančiška, Cleveland, O.	23	"
št. 39 sv. Jožefa, Riggs, Ia.	22	"
št. 148 sv. Jožefa, Bridgeport, Conn.	22	"
št. 129 sv. Mar. Pom. So. Omaha, Neb.	21	"
št. 139 sv. Ane, La Salle, Ill.	21	"
št. 124 sv. Jakoba, Gary, Ind.	19	"
št. 133 sv. Ime Marije, Ironwood, Mich.	19	"
št. 90 sv. Ciril in M. So. Omaha, Neb.	18	"
št. 10 sv. Roka, Clinton, Ia.	16	"
št. 130 sv. Pavla. Dekalb, Ill.	14	"
št. 154 sv. Marije Majn. Peoria, Ill.	14	"
št. 149 sv. Ahacija, Toole, Utah.	10	"
št. 102 sv. Novi Dom. Newark, N. J.	8	"

Teh 16 društev šteje skupaj 298 članov in članic.

REKAPITULACIJA.

od 400—500 članov so 3 društva broječa skupaj	1349	članov
od 300—400 članov so 3 društva broječa skupaj	977	članov
od 200—300 članov so 7 društva broječa skupaj	1685	članov
od 100—200 članov so 31 društva broječa skupaj	4083	članov
od 75—100 članov so 15 društva broječa skupaj	1281	članov
od 50—75 članov so 23 društva broječa skupaj	1399	članov
od 25—50 članov so 32 društva broječa skupaj	1157	članov
izpod 25 članov so 16 društva broječa skupaj	298	članov
Skupaj	12,199	članov
Skupaj društev 130.		

Ivan Z.

Novice iz stare domovine.

KRANJSKO.

Umrli so v Ljubljani: Hermina Dinter, brivčeva hči, 6 let. — Marija Jelenc, poljska dninarica, 22 let. — Karolina Koletzky, kuharica, 54 let. — Helena Bele, mestna uboga, 89 let. — Božo Markič, honved ogrskega pešpolka št. 26. — Josip Štrukelj, zasebnik-hiralec, 81 let.

— **Umrl** je dne 15. marca v Ljubljani preč. g. konzist svetnik in biseromašnik Karol Heidrich v 85 letu starosti. Pokojni gospod je bil več let kurat v stari in novi bolnišnici in jako blag tolažnik umirajočih. Bil je za svoje zasluge odlikovan od cesarja z zlatnim zaslužnim križem s krono. N. v. m. p.

— **Umrl** je dne 12. marca popoldne po kratki bolezni veletržec in rezervni nadporočnik 27. domobranskega pešpolka g. Gustav Kastner, solastnik stare tvrdke Mihael Kastner.

Hišico očetovo bi še rad videl.

Vojak Pavlič iz Domžal, ki je začetkom oktobra odrinil na severno bojišče, ko se je preje vsem domačim lepo priporočil v molitev, piše svojim staršem 21. januarja med drugim:

"Zimo imamo mrzlo, snega je precej. Kako je doma? Sanja se mi večkrat, da sem doma. Sam ljubi Bog ve in Marija, če bom res tako srečen, da bom videl hišico očetovo, ki mi je tako ljuba. Obljubo sem naredil Materi božji, da bom šel peš na sv. Višarje in na Brezje, vse obenem. —Ostanite z Bogom in Marijo!"

— **Uboga družina.** V četrtek dne 11. marca, se je vršil na Bohinjski Beli na Gorenjskem vojaški pogreb domačina-črnovojnika Antona Markelj, ki je doma umrl na posledicah prestanih naporov in ran, katere je dobil na bojnem polju v Galiciji. Pogreba se je udeležilo tudi vojaštvo in mu izkazalo vojaško čast. Nobeno oko ni ostalo suho, ko so spuščali v grob truplo očeta, ki zapušča za seboj ubogo vdovo z deseterimi popolnoma nepreskrbljenimi otroci, katerih najstarejši je star 15 let. Pokojni je zamogel svojo družino preživljati le s svojo izvanredno pridnostjo in delavnostjo. Zapustil ni nikakega premoženja, niti lastnega doma.

— **Demotor.** Posestnica J. Cvenkelj iz Brezij, čije mož je nekje v Ameriki, je porodila otroka in ga umorila ter zakopala v kleti. Storila je to najbrž iz strahu pred svojim možem.

— **V blejskem jezeru** sta utonila posestnik Peter Dolar in gostilničar Jožef Verbunc. Šla sta čez zamrznjeno jezero, a led se je udrl in oba sta se potopila.

— **Smrtna nesreča na klancu pri Jenkovi ulici.** Tavzelj Primož, posestnik v Bohoričevi ulici št. 31, je dne 11. marca zvečer vozil gnoj. Na klancu pri Jenkovi ulici je po nesreči prišel pod voz. Voz mu je šel čez nogo. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico, kjer je rano zjutraj umrl.

— **Iz ruskega ujetništva** se je oglasil Valentin Polak iz Zgor. Pirnič pri Medvodah. Nahaja se v Bijsku, gubernija Tomsk v Sibiriji. Pravi, da je še precej zdrav in da upa, da še pride domov. V pismu sta podpisana tudi Ivan Knifič — Jakelnovo, in Franc Rebolj iz Hraš. Pismo je bilo oddano v Bijsku 20. novembra lani, dospelo je pa na svoj cilj 4. marca 1915.

— **Iz ruskega ujetništva** so se oglasili po več mesecih: Janez Blažič iz Mačkovca je ujet v Tjumenu v Sibiriji. Pismo je hodilo v domovino 107 dni. Ivan Kramar iz Lutrškega sela in Matija Žitnik iz Štravberka sta ujeta v Skobolewu v Turkestanu. Vsi trije imenovani so iz županije Št. Peter pri Novem mestu. Anton Kuralt, kadet, doma v Žabnici pri Škofji Loki. Nahaja se v Malem mestu v guberniji nižjenovgorodski.

— **Vojaško poveljstvo** je prepovedalo častnikom in vojakom obiskavati revstaracijo in kavarno "pri Slonu".

— **Neumne govorice** se širijo po Gorenjskem, zlasti v jeseniški okolici, češ, da pridejo Lahi in da je že od oblasti določeno, da morajo domačini na Zgornje Štajersko. Hrane mora vsakdo imeti s seboj za en mesec, pravijo. — V okolici Kranja pa se razvija neka agitacija, češ: čemu boste sejali, saj vam itak vse vzamejo. Boljše je, ne sejati, imate vsaj to, kar imate, in delati ne bo treba. — To so pač gorostasne neumnosti!?

— **Avstrijsko državljanstvo** si je pridobil inženir Gleasener, ravnatelj antinomskega rudnika v Trojanah. G. Gleasener je bil preje belgijski državljan, a se je na Kranjskem popolnoma naturaliziral ter vzel za ženo Slovenko. Domovinsko pravico mu je priznala občina Trojane.

— **Spominka plošča padlih dunajskih vojakov.** Dunajski mestni svet je sklenil na županov predlog, da se v arkadih mestne hiše napravijo napisi vseh Dunajčanov, ki so padli v sedanji vojski.

— **Ustanovitev bronaste hrabrostne kolajne za moštvo.** Ta svetinja se bo kovala iz rjavega brona v velikosti in obliki srebrne hrabrostne svetinje 2. vrste in se bo nosila na enakem traku kakor ta. Pravico podeljevanja pa imajo korni poveljniki, za ono neposredno pa armadni poveljniki. Onemu moštvu, ki je bilo še pohvaljeno od armadnega ali višjearmadnega poveljstva, se naknadno podeli ta bronasta kolajna za hrabrost. S podelitvijo te svetinje se ne zadobi pravica do kakega materijalnega priboljška ali doklade, ampak svetinja je samo v ponos dotičnemu nosilcu. Bronasta svetinja za hrabrost se sme podeliti tudi moštvu prijateljske zavezne armade.

— **Škofijska kronika.** Catalogus cleri 1915. za ljubljansko škofijo izkazuje, da je med 300 župnijami 34 izpraznjenih. Izmed teh sta dve brez duhovnika, 32 pa jih obskrbujejo župni upravitelji. Skoraj polovica kapelanski mest je praznih, izmed 235 kapelanij namreč jih je 109 izpraznjenih. Ekspozitur je 16, med njimi 5 nezasedenih. Ravno tako tudi izmed 30 manjših beneficijev nima polovica lastnega duhovnika.

Cerkva v škofiji je 1335, med njimi 11 redovnih, kapel pa je 230. Duhovnikov šteje škofija 740, med njimi je 136 redovnih duhovnikov. Izven škofije živi 20 duhovnikov, 11 med njimi v vojni službi, deloma na bojnem polju, deloma po vojaških bolnišnicah. V bogoslovju se nahaja 97 bogoslovcev. Redovnikov imamo 276, in sicer: 29 cistercijanov, 61 kartuzijanov, 88 frančiškanov, 15 kapucinov, 17 usmiljenih bratov, 11 jezuitov, 22 misijonarjev iz kongreg. sv. Vncenca Pavl., 12 nem. viteškega reda 15 salezijancev in 6 šolskih bratov. Redovnic pa je vseh skupaj 630, in sicer 172 uršulink, 18 karmeličank, 334 usmiljenk, 93 šolskih sester in 13 križark.

Po veroizpovedi ima škofija večino samih katoličanov, z malo izjemo unijatov po metliškem in kostanjeviškem sodnem okraju. Po črnomaljskem okraju živi raztresenih nekaj pravoslavnih okrog 290, Protestantov je v škofiji okrog 600, judov pa le okrog 145.

— **Maturo so na c. kr. državni gimnaziji v Novem mestu** predčasno naredili sledeči gg.: Dular Vinko iz Jurke vasi, Kozoglav Fran iz okolice Stopiče, Orešek Ignacij iz Spodnjih Vodal, Poljanec Fran iz Sv. Šmarjete, Prah Josip iz Vrhovske vasi, Štemberger Josip iz Goč.

— **Na kn. šk. privatni gimnaziji v Št. Vidu nad Ljubljano** so se vršili začetkom meseca marca t. l. predčasni zrelosti izpiti za abiturijente - črnovojnike, rojene 1895. in 1896. Od torka do petka so bili pismeni, v soboto 13. marca, pa ustni izpiti, katerim je predsedoval gos. dež. šolski nadzornik vl. svetnik, dr. Janko Bezjak. Vsem 15 abiturijentom se je priznala zrelost soglasno, med njimi pet z odliko. Imena abiturijentov so. Bidovec Valentin iz Zaloga pri Goričah; Cerar Janko iz Doba (z odliko); Gašperšič Jožef iz Krope (z odliko); Gerčar Jožef iz Cvibla pri Žužemberku; Grat Mihael iz Št. Jakoba ob Savi; Klinar Frančišek iz Javornika; Končan Anton iz Domžal; Lesar Janez iz Gorenje vasi pri Ribnici; Moder Anton iz Vidma pri Dolu; Oblak Gabriel iz Vrhnike; Perne Jožef s Povelj pri Trsteniku (z odliko); Peterlin Albin iz Preserja pri Homcu (z odliko); Potočnik Jakob od Sv. Lenarda; Ude Alojzij iz Križev pri Tržišču; Verbič Frančišek z Vrhnike (z odliko): — Štirje osmošolci te gimnazije, ki so meseca oktobra prejeli zrelostna spričevala, že služijo kot korporali pri vojakih, in sicer: Hladnik Anton iz Zg. Kašlja; Kranjc Frančišek iz Stare vasi pri Postojni. Škedar Frančišek iz Vrbovcev pri Št. Jerneju in Zor Janez iz Skaručine. Ostalo je od prvotnih 24 samo pet osmošolcev.

— **Kako se potuje sedaj v Ameriko?** Če je v prejšnjih mirnih časih kdo vprašal, kako se potuje v Ameriko, je dobil na to celo kopo odgovorov. Saj je pa tudi v mirnih časih bilo dokaj lahko dospeti čez veliko lužo. Vse polno prog je vezalo evropsko celino z Ameriko. Kakor se je med vojno marsikaj spremenilo, tako so se tudi ta morska pota za parnike zelo spremenila. Kdor se hoče iz Avstro-Ogrske, Nemčije ali Švice podati na pot v Ameriko, ta mora vzeti progo čez Genovo v Italiji. Italijanski Lloyd, Navigazione Generale Italiana in druge italijanske družbe vzdržujejo redno zvezo s severo-ameriškimi pristanišči. Iz Genove odhaja vsak teden po en parnik, ki rabi za svojo pot kakih 12 do 14 dni. Istotako se vsak teden vračajo po isti poti parniki iz Amerike. Poleg Genove pa prideta še dve mesti pri vprašanju zveze z Ameriko v poštev. Sta to nevtralni pristanišči Rotterdam, odkoder odhajajo parniki proge Holland-Amerika vsako soboto, in Kodanj, od koder je danska parniška zveza čez Kristijanijo in Kristiansund. Iz Kodanja vozijo parniki po dva do štirikrat na mesec. Pri obeh teh progah traja vožnja približno dvanajst do štirinajst dni, Zveze z Ameriko so torej precej otežkočene, a k tem težavam pride še dejstvo, da italijanske prekmorske družbe ne sprejemajo nobenih potnikov med 16 in 60. letom, ker bi bilo lahko mogoče, da bi Angleži pri Gibraltarju te potnike vjeli.

ŠTAJERSKO.

— **Pogreb šolskega svetnika Luke Lavtarja.** V četrtek dne 11. marca ob četrt na tri popoldne so položili v Mariboru na mestnem pokopališču k večnemu počitku zemeljske ostanke šolskega svetnika Luke Lavtarja, profesorja na c. kr. učiteljišču v Mariboru. Veličastni izprevod, ki ga je vodil mariborski stolni župnik in kanonik g. Franc Moravec ob asistenci duhovščine, je jasno pričal, kako priljubljen in spoštovan je bil blagi pokojnik. Med mnogoštevilnimi udeleženci, ki so prihiteli izkazat zadnjo čast dragemu rajniku, so bili poleg sorodnikov umrlega: mariborski župan dr. Schmiederer, stolni dekan in kanonik Majcen, ves profesorski zbor c. kr. učiteljišča pod vodstvom ravnatelja Schreinerja, ravnatelj c. kr. gimnazije dr. Tominšek, ravnatelj c. kr. realke Bittner, Kanonik Kavčič, c. kr. okrajni šolski nadzornik Dreflak, zastopnik deželne sadjarske in vinarske šole, ravnatelji mestnih meščanskih šol, zastopnice č. šolskih sester, mnogo učiteljev in učiteljic iz mariborske okolice ter mnogobrojno število prijateljev in znancev preblagega pokojnka iz mariborskih meščanskih krogov. — Nj. preuzvišenost, lavatinski knezoškof Mihael Napotnik, je izrazil učiteljskemu zboru c. kr. učiteljišča svoje sožalje ob prebridki izgubi ter opravičil svojo odsotnost pri zadnjem sprevodu. Gojenci c. kr. učiteljišča so zapeli pred hišo žalosti svojemu visokočislanemu profesorju nemško žalostinko, na pokopališču pa so se poslovili od njega z vedno pretresljivim slovenskim. "Blagor mu!"

— **Smrtna kosa.** Iz Konjic: V sosednih Zrečah je vzorno gospodaril g. Peter Dobnik. Ondi je opravljal častne službe pri cerkvi, občini in šoli. Ko je tamošnje posestvo bil izročil sinu, preselil se je v Konjice v svojo novopostavljeno vilo. In odtod smo blagega 74-letnega moža 10. marca t. l. spremili na zadnji poti. Ob odprtem grobu je preč. g. arhidijakon Hrastelj številnim pogrobnikom slikal lepe lastnosti pokojnika.

— **Vojni ujetnik Slovenec — umrl v ruski bolnici.** Zemska bolnica v Počinkah, gubernija Nižninovgorod na Ruskem je uradno sporočila potom avstrijskega Rdečega križa župnijskemu uradu pri Sv. Križu na Vipavskem, da je ondi umrl dne 16. decembra 1914. na legarju Ivan Krečič, posestnik v Mal. Žabljah na Vipavskem. Naj v miru počiva v daljni ruski zemlji.

— **Ranjen je bil na severnem bojišču** pri nekem jurišu v zadnjih dneh cand. iur. Janko Koser, praporščak pr 70. pešpolku iz Juršincev pri Ptuju. Bog daj vzornemu katoliškemu akademiku članu "Dana" v Pragi, zopet popolnega zdravja.

— **Žrtev pegastega legarja.** V ujetniškem taboru v Knittfeldu na Štajerskem je zdravnik dr. Krautner nalezel pegasti legar in je umrl, zdravnik dr. Glazov, ki je tudi nalezel to bolezen pa je v smrtni nevarnosti.

— **Iz Gaberja pri Celju.** Tu imamo okrog 50 slučajev legarja med otroci in odraslimi. Bolezen je razširjena v znanih Naskovih hišah, od drugod sta le dva slučaja. Kakor že omenjeno se je storilo vse za omejenje bolezni in se bo to najbrže tudi posrečilo.

— **Omejitev vporabe mleka.** Štajersko namestništvo razglaša: Med vojsko je prepovedano pitati odstavljene prešiče in teleta. Izdelovanje, vporaba in prodajanje smetane je med vojsko prepovedano. Izvzete od prepovedi so kavarne in slaščičarne. Prestopki se kaznujejo z globo 2 do 200 kron, ali s šesturnim do 14-dnevnim zaporom.

PRIMORSKO.

— **Grozna nesreča v tržiški ladjedelnici.** Dne 12. marca ob pol petih popoldne se je zgodila v Tržiču grozna nesreča. Kapitan Franc Haglič, njegov sin, strojnik Franc Haglič mlajši in kurjač Avstro-Amerikane Gregor Draženovč so pripravljali jadrnico "Aguila" tvrdke Vidulič in dr. za odhod. Jadrnica je imela Dieselnov motor na benzin. Ko je bilo vse v redu in bi imel motor začeti delovati, je iz neznanega vzroka počila takozvana zračna bomba, po kateri se dovaja benzin v motor, ogenj se je razširil na zalogo benzina in vse je bilo naenkrat v plamenu, motor pa seveda v kosih. Gasilci, ki so takoj pritekli na pomoč, so rešili kapitana Hagliča, ki pa je dobil težke opekline in bo menda izgubil eno oko. Njegov sin Fran Haglič mlajši bi se bil kmalu tudi rešil. Gasilci so mu vrgli v strojišče vrv, za katero se je prijel, in potegnili so ga že do odprtine krova, ko je izgubil zavest. Neki gasilec ga je sicer zgrabil za rokav a ker je bilo vse od eksplozije mokro in blatno, mu je nesrečni mladenič zopet zdrknil iz rok. Njega in Draženiča so našli mrtva, ožgana, da jih ni bilo izpoznati. Draženoviča je menda ubil kos motorja, kakor je soditi po poškodbah na glavi. Kapitana Hagliča so prepeljali v tržaško bolnišnico, kjer se bori s smrtjo.

— **Roparni napad.** Cimperle Anton, 31-letni delavec iz Vitolj je bil te dni napaden od treh neznanih oseb. Vrgli so ga natla in ga težko ranili v spodnji del života ter mu odvzeli denarnico, v kateri je imel 40 K. Zdravi se v bolnišnici usmiljenih bratov. O napadalcih dosedaj ni še nobenega sledu.

— **Prostovoljen razpust veteranskega društva.** Drugo vojaško veteransko društvo za Trst in okolico se je prostovoljno razšlo.

— **Slovenski stotnik — odlikovan. Iz Gorice:** Dne 11. marca se je v bolnišnici usmiljenih bratov vršila redka slovesnost. Ondi leži ranjen 32-letni stotnik 17. pešpolka Slavomir Verhunc, rodom iz Ljubljane, ki se je udeležil hudih bojev v Srbiji. Ondi je bil težko ranjen na nogi. Sedaj leži pri usmiljenih bratih v Gorici. Za svoje junaštvo je dobil vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo, ki so mu ga v četrtek slovesno pripeli. Slavnosti so se udeležili: Orožniški major Crevato, major grof Dubsky, nadporočnik Cvahte še nekaj častnikov in prijor usmiljenih bratov p. Longin Horak. Major Crevato mu je pripel križec z govorom, v katerem je slavil zasluge hrabrega častnika, in zaključil svoj govor s trikratnim "Živio" na cesarja. Vsi navzoči so bili globoko ganjeni.

— **Nevarno je obolel** v Hrušici pri Podgradu v Istri preč. monsignor Anton Rogač, župnik-dekan v Hrušici. Gg. duhovnim sobratom se priporoča v memento.

— **Na Reki je umrl** dr. Rudolf Eckert, glavni urednik zagrebških "Novin" in eden izmed najagilnejših vodij katolikov na Hrvatskem. Bilo mu je šele 25 let. Obolel je pri vojakih na jetrih. Umrl je v mestni bolnišnici na Reki. Pred smrtjo ga je še obiskal krški škof dr. Mahnič, katerega najagilnejše in najsposobnejši učenec je bil pokojnik.

— **Pisma vojakom v Pulj.** Ker se nahaja Pulj v bojnem stanju so vojaškim osebam puljske garnizije naslovljeni dopisi poštnine prosti, kakor v Krakov in Przemysl.

— **Cene v Trstu.** Iz Trsta poročajo: Nova maksimalna tarifa je stopila v veljavo z dnem 10. marca. V prodaji na drobno se določajo cene: Pšenična moka št. 0 kilogram 88 vin; št. 1 86 vin.; moka za kruh 60 vin., 61 vin., 56 vin., 57 vin.; sirkova moka 46 vin. kilogram; kruh 56 vin. kilogram, testenina 1 K 28 vin. kilogram; goveje meso zadnji deli 2 K 20 vin; krompir 16 vin., fižol 96 vin, 88 vin.; sladkor 92, 96 vin. kilogram, sol 28 vin. kilogram.

Kaj ti pomaga nedeljska molitev: "In ne pelji nas v skušnjavo!" — če iščeš skušnjavo skoro vsak dan.

*

Nelepo je za mladeniča, ako se ponaša s izkušnjami sivolasega moža; za starega človeka pa ni prav če živi tako kakor neskušeni mladenič.

JOHN MOŽINA
slovenska grocerija in mesnica
1039 Prescott St. vogal 11th St.
North Chicago, Ill.
(Telefon št. 466)
Priporočam svojo zalogo raznovrstnega vedno svežega **grocerijskega** blaga in **mesnico. NIZKE CENE, DOBRO BLAGO IN TOČNA POSTREŽBA** je moje geslo. **ROJAKI K ROJAKU.**
2. 3. — 5. 3. 15.

ZA VSEBINO OGLASOV ni odgovorno ne uredništvo, ne upravništvo.

NA PRODAJ.
Sta dve fini farmi poleg večjih mest, kjer je v bližini že 12 slovenskih farmerjev. Farma obsega 200 akrov. Ima gospodarsko poslopje, gozd in dobre njive ter senožeti. Pri tem je 20 krav, več kokoši, vse orodje in še nekaj pridelkov. Cena $4000,—; $1500,— je treba naplačati, ostalo pa na lahke obroke.
Druga farma obsega 160 akrov. Ima še dobro ohranjeno poslopje. Dva konja, stara po 4 leta, 12 krav več kokoši in nad 300 sadnih dreves. Cena $3000,-
Ker sta lastnika Amerikanca, se lahko zanesljivo obrnete za natančna pojasnila na rojaka:
Mihael Kramar, box 46, P. O., Fly Creek, N. Y. (Otsego County). (Ad. 3.-31—4.-21.)

Vsem Slovencem in Hrvatom priporočam mojo gostilno
"Hotel Flajnik"
3329 PENN AVENUE
v kateri točim vedno sveže
PIVO, ŽGANJE, VINO IN RAZNOVRSTNE DRUGE PIJAČE.
Priporočam se cenjenemu občinstvu v najobilnejši obisk. — Vsi znanci in neznanci vedno dobrodošli!
NA SVIDENJE!
Geo. Flajnik, lastnik
3329 Penna Ave. Pittsburg, Pa.

Marija Sluga
4134 West 31st St.
Chicago, Ill.

TELEPHONE:
Lawndale 8390.
izkušena in z državnim dovoljenjem potrjena
BABICA
se uljudno priporoča slovenskim in hrvaškim ženam.

United Undertaking Co.
POGREBNIKI
Podjetje, s katerim so v zvezi tudi Slovenci.
Na vogalu Union & C. St., Pueblo, Colo.
Se priporoča Slovencem za blagohotno naklonjenost.
3.17.16

Dr. Martin J. Ivec
Slovenski zdravnik
Physician-Surgeon
Vrhovni zdravnik K. S. K. J.
900 N. Chicago St.
Corner Clay St.,
JOLIET, ILL.
Urad zraven slov. cerkve.
Telefon N. W. 1012, all Chicago telefona: Urad 1354 J. Dom 2192 L.

Zanesljivo pride sedaj
denar v staro domovino.
Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.
Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.
100 K velja sedaj $17.00 s poštnino vred.
FRANK SAKSER
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Med valovi življenja.

Povest, spisal Dobravec.

VIII.

Vroč poletni dan se je že nagibal h koncu in krepčalna senca je že zagrinjala pločansko vilo, ko je Lucija odpirala veternice svoje sobe, da bi dihnil v sobo hladnejši zrak. Skozi odprta okna je prišla tudi večja svetloba, in Vida je s strahom opazila, da je Lucija nenavadno bleda in upadla.

"Za Boga! Kaj ti je?" vpraša jo boječe.

"Nič. Kaj hočeš, da mi bode?" odgovori ta prisiljeno mirno.

"Lucija, ti si bolna; na obrazu se ti pozna. Tudi se preveč baviš sama s svojimi razmerami. Notranja skrb in žalost je huda bolezen. Pojdi, greva pod milo nebo! Tebi treba razvedrila, jaz pa težko čakam, da se naužijem hladnega vzduha. O, tako tesno je tu notri!"

"Kam bi pa šli?" vpraša Lucija, ko se Vida ozre slučajno na podrto hišo pod kresniškim hribcem. Ta reče naglo:

"Tje-le k onim razvalinam. Jaz nisem bila še tam. Ti?"

"Jaz tudi ne. Pa pojdiva!"

Kmalu potem sta stopali po gladki poti do velike ceste, ki drži mimo Kresnika na Kras in v Trst.

Lucija je bila toliko prosta ,da je smela iti, kamor ji je bilo drago. Sploh se pa oče poslednji čas ni mnogo menil ž njo, zlasti ne od tedaj, ko ji je bil zagrozil, naj se odloči v treh tednih. Danes je od Derosijeve snubitve že dvajseti dan. Jutri torej bode morala povedati, kaj misli. Slikar pojde potem v svojo domovino, od koder se vrne po ljubljeno nevesto z vsem sijajem. Tako sta se dogovorila z očetom, in tako je oče povedal njej.

Strah za bodočnost preveva in stresa srce Luciji. Tolažbe ne najde nikjer. Če vzame Laha, ve, da si nakoplje gotovo pogubo. Življenje poleg takega moža —, kateri ne bode imel zanjo nič srca, oh — ne bode-li to pravi pekel? Če se pa upre očetovi zapovedi, zavrže oče prav gotovo in spravi v kak samostan ali jo zapodi po svetu z neznatno denarno odškodnino.

Torej kam?

S ceste sta bili po stezici kmalu pri razvalinah, mimo katerih so ljudje hodili po bližnici v Kresnik. Podrtine kažejo, kako velikansko poslopje je tu bilo nekdaj. Obširna zidava, prostorna, zijajoča okna in velikanska vrata pričajo, da so je stavili tudi za brambo. Deklici sta pregledali notranje prostore: tu je rastla po tleh trava. Tiha groza je kraljevala tu notri že mnogo desetletij. Nehote začne človek na takem kraju misliti o resnobni minljivosti vsega na svetu. Tudi Luciji so se menda snovale slične misli, zato je rekla svoji tovarišici, ko sta zopet stopili na zeleno trato:

"Vida, danes sva še skupaj kakor sva bili nekdaj, jutri pa bode moja mladost taka-le razvalina, moje srce puščava."

"Zakaj neki tako, ljuba moja?" de prijateljica in se ozre v neredno razstavljene hiše poljanskega trga.

"Ti me še vprašaš? Saj veš, kaj me čaka. Mojega očeta ne poznaš. Nagel je in brezobziren, če se mu protiviš. Jutri bode zame najnesrečnejši dan, to vem."

"Ali se prav nikakor ne moreš vdati misli, da bi vzela Derossija?"

"Prav nikakor ne; on in jaz ne bodeva nikdar skupaj. Ti še ne veš, kako je nesramen, pohoten."

"Lucija, ti preveč razmotrivaš vse stvar, zato vidiš pošasti celo tam, kjer jih ni. Ne bodi taka! Ivan Mlakar je res vrl mladenič; morda ti pa ni usojen, morda bi bila celo nesrečna ž njim. Kdo ve?"

"Molči no o tem, lepo te prosim," pravi Lucija. "Ti si vedno lahkomiselna. Samo to mi povej pojdeš-li z menoj, če se odpravim jutri od todi?"

"Kaj misliš, da se res zgodi?" vpraša Vida malomarno.

"Gotovo."

Tedaj pa odgovori tovarišica ljubeznivo:

"Lucija moja! Kamor hočeš, pojdem s teboj. Zaupaj mi!"

"Hvala ti, prijateljica . . ." zaihtela je, stisnila ji roko, in jo objela.

Deklici nista opazili, da je šel na drugi strani mimo hiše listar Vrténe. Pri jednem oknu se je bil celo nekoliko ustavil in poslušal pogovor. Kaj neki ga je zanimalo. — Ko sta nehali. zakašljal je rahlo, stopil na vogel in pozdravil, kakor je navadno pozdravljal ženske, potem je korakal urno proti Poljani. Saj se je bil danes dolgo zamotil v Kresniku. Zadovoljno se je počesaval za levim uhom, ker se mu je zdelo tako važno, kar je slišal. Ni mu moglo v glavo, da bi šla pohlevna Lucija za onim kozjebradcem, ki mu ni bil še nikoli všeč. Rajši bi bil slišal, kakor so govorili zprva, da bi vzela Mlakarja. Pri tem ga pa niso vodili morda kaki "višji oziri," Ivanu je bil hvaležen za neko prav neznatno dobroto. Poprosil ga je bil nekoč za malo podporo. Po nesreči je bil namreč sesul v svoji sobici nekaj šip, za kar ga je gospodar zdelal prav do dobra in mu "napovedal," da mora iz bivališča, če ne poravna škode. Do zime bi bil Vrténe sam že kako prebil brez šip in potem morda okna zamašil s čimer koli. Toda gospodar se ni dal utolažiti tako z lahka. Vrténe je kar v kratkem dobil neljubo izbiro: plačaj ali pojdi! Iz te zagate ga je rešil Ivan Mlakar.

Zato si je danes štel v sveto dolžnost, da se je napotil takoj v tvornico in vse razložil dobrotniku. "Bog ve, kako se še vse obrne," mrmral je sam s seboj, pridevajoč svojemu poročilu neizmerno važnost.

Mračilo se je že, ko sta se deklici vračali domov: hrošči so brenčali iskali hrane, žabe so se oglašale po malem v bližnjih lokkah, tam gori v hribcu nad vilo se je pa oglašala mrtvaška sova.

Kdo veruje še danes prerokovanju tega ptiča? Tudi mi smo ga omenili le zastran stare navade, pa ne one navade, da ga slovenski pisatelj i radi omenjajo, marveč spričo tega, ker se je omenjeni ptič oglašal v goščavi nad pločansko vasico še prej, nego je stala blizu tam Videnskega vila. S svojim petjem je seveda spremil marsikaterega vaščana na oni svet v boljšo bodočnost; ali pa res v svesti si svoje moči in oblasti, tega ne trdim. Tudi Vida in Lucija sta bili že davno doma, ko se je sovražni ptič še vedno oglašal in kazal svojega grla neokretnost.

Lucija je pozno v noč premišljevala lastno usodo in skoro zavidala brezskrbno Vido, ki je spala tako sladko, kakor da se nima jutri nič zgoditi, in vendar spi morebiti nocoj poslednjikrat pod to streho.

Zlata zora je že pogledala v spalnico, ko je Lucija še bdela in molila. S sklenjenima rokama, obrnjena k sliki Božje Porodnice na steni je zaspala in sanjala, da jo je obiskala pokojna mati. Prav takšna je bila kakor na sliki, le obleko je imela — žalno. V sobo je prihitel oče in jo hotel siloma iztrgati iz materinih rok; mati pa je stopila predenj, pokazala s prstom molče na-se, in to je očeta zmoglo, da je obstal, jezno pogledal okrog sebe in odšel. Neko blaženost je čutila v srcu, ko je kmalu potem izginila tudi mati.

Solnce je bilo že za dva moža visoko na nebu, ko se je vzbudila; nikakor se pa ni mogla prav vzdramiti.

"Vidi se, da se tudi s spanjem odpravljaš na daljno pot", podraži jo Vida, prisedša k njeni postelji. Te ravnodušne, da, brez skrbne besede so jo šele postavile iz srečnih sanjskih podob na brezčutni svet, katerega je sovražila iz dna svoje duše. Najrajša bi bila spala v večnost.

Pri zajutreku je bil oče ž njo nenavadno prijazen, kar jo je ne koliko utešilo. Potem jo je spomnil, a le z lahka, da prijatelj Derossi danes odide in se želi ločiti od nje kakor od svoje neveste. Nekoliko trše jo je vprašal, ali se je že premislila. Namesto odgovora je začela ihteti, kar je starega, neme poslušnosti vajenega kapitana razdražilo. Namah mu je izginil prešnji mir z obraza.

"Časa si imela dovolj," zareži nanjo, kakor na pijanega pomorščaka.

"Oče, ne morem," zaječi obupno.

"Kaj, ne moreš? Tudi sedaj si še tako trmoglava? Dobro, bodi! Pomni, da je to tvoja poguba. Prej, nego moj prijatelj Derossi, pojdeš ti od hiše. Moja hči nisi več. Izgubi se mi izpred oči!"

"Moj ljubi oče," zažene Lucija jok, da bi se smilila kamenu, in vije roki. "Tega nisem zaslužila."

"Strani, strani!" vpije Videnski in jo pusti samo v obednici ter gre v sobo k Derossiju, ki danes ni prišel k skupnemu zajutrku.

"Neče in neče, ljubi moj prijatelj! Prav žal mi je, veruj, Emanuele?"

"Jaz ja še vedno upam. Ali dovoliš, da smem sam ž njo govoriti?"

"Seveda; samo če bode kaj koristilo. Dekle je trmasto."

"Ne boj se!" rekel je slikar in se obrnil v stran, da bi skril satanski posmeh. Navlašč je hitel pospravljati svoje reči, zato ga Videnski ni dalje nedlegoval. Pred poldnem se je šel Derossi sam sprehajat, trdeč, da potrebuje vedrila in pa, da želi pozdraviti nekatere znance v Poljani. Izvolil je peš - pot.

Ob določenem času je napravila kuharica danes izborno kosilo, nesla juho na mizo ter šla klicat gospoda. Toda danes je imela malo sreče. Videnski je vprašal, ali se je že vrnil Derossi, Lucija, vsa objokana, ji ni niti odgovorila; Vida je pa zlagala nekaj na kup, bila je zamišljena v delo in je ni opazila. Nemirno je brisala kuharica celo suhe roke ob prteni predpasnik in tarnala: "Juha bode mrzla, mrzla. Človek se tako trudi, pa čemu? Da nikogar ni, pa ga ni. Res je čakala še dolgo. Poldne je minilo že pred debelo uro, Videnski je sicer prišel k mizi, a, ko ni našel nikogar, zamrmral je nekaj in se vrnil v svojo sobo.

(Dalje sledi.)

Iz uredniške torbice.

Stava. Cleveland, O. — Proga železnice iz Trsta do Dunaja je dolga 589 kilometrov. Za to razdaljo potrebuje brzovlak 12 ur in 5 minut. Skupno število postaj na tej progi znaša 74.

To razdaljo je lahko preračunati v milje, ako množite 589 kilometrov z 0.621.37. En kilometer je namreč 0.621.37 milje; ena milja je pa 1.60935 kilometra.

Ivan T. Milwaukee, Wis. — Angl. oziroma ameriška podporna organizacija "**Knights of Columbus,**" je na katoliški podlagi.

Skupno štev. krajevnih podružnic zavzema 327,750 članov. Od vstanovitve l. 1882 pa do lanskega leta je izplačala ta organizacija že $7.308.682 skupne podpore. Glavni urad se nahaja v New Haven, Conn.

Anton R. — Pueblo, Colo. — Leta 1914 dne 30. junija se je z Zed. državah uradno naštelo 331.250 Indijancev. Največ jih živi v državi Oklahoma: 117.607; dalje v državi Arizona: 41.916; New Mexico: 21.995; So. Dak.: 20.813; Cal.: 15.226 itd. V državi Colo. so jih lani našteli samo 864.

Naročnik, La Salle, Ill. — Leta1787, ko je bila naša konstitucija ali ustava sprejeta se je določalo za vsakih 30.000 volilcev po enega kongresnika v državni zbor v Washington, tedaj je znašalo skupno število poslancev ali kongresnikov 65. Naša država Illionis je bila v državnem kongresu šele leta 1810 po enem poslancu zastopana; danes pa znaša njeno število poslancev 27. Skupno število kongresnikov raznih držav znaša 435, tako da se po zadnjem ljudskem štetju računa na vsakih 211.877 volilcev po enega kongresnika. Največ kongresnikov pošilja v Washington D. C. država New York 43. Najmanj, ali samo po enega (1) pa države: Ariz., Del., Nev., N. Mex. in Wyo.

Josip Ressel. — Josip Ressel, ki je izumil vijak za parnike, je bil rodom Čeh; rojen dne 29. junija 1793 v mestu Hrudim na Češkem. Leta 1821 je postal c. kr. nadgozdar v Trstu, kjer je 5 let kasneje izumil vijak za parnik "Civita". Preje je živel nekaj leta tudi na Dolenjskem. Umrl je v Ljubljani za legarjem dne 10. oktobra l. 1857 in leži na pokopališču pri sv. Križaofu v Ljubljani.

Ne bahaj se proti mladim ženskam, da jih morda poznaš že celo vrsto let.

"ZA VSEBINO OGLASOV je uredništvo le toliko odgovorno, kolikor določa zakon"

Sedaj je čas.

Vsi oni, kateri želijo kupiti farmo, naj pišejo takoj po knjige, katere jim pošljemo zastonj. V tej knjigi je natančen opis ozemlja, katerega prodajemo.

Sedaj smo razdelili 10,000 akrov zemlje za farme za vstanovitev nove slovenske naselbine v Draper, Wis. V tej knjižici je veliko zahvalnih pisem od onih, ki so že kupili od nas zemljišče. Zemljišče prodaja znana **Edward Hines Lumber Co.** največja trgovina z lesom na svetu. Da se boste sami prepričali pišite na

A. R CODE, Landsale Manager
EDWARD HINES FARM LAND CO.,
1324 Otis Bldg., Chicago, Ill.

Naš zastopnik za Slovence je:
Mr. MATH CESAR,
1900 W. 22nd St., Chicago, Ill.
2/24—5/24

PRIPOROČILO.

Rojakom sobratom v Waukeganu in North Chicagu priporočam svojo trgovino z **moškimi oblekami,** kakor tudi za **dečke.** Blago prodajam po najnižjih cenah.

Pri meni dobite že primerno narejeno, ali gotovo obleko že za $10. — do $13. — Ker sem sam krojač, lahko obleko popravim če Vam ne pristoja dobro.

Izdelujem tudi elegantne obleke po naročilu, ali meri; pridite k meni in pripričajte se!

Za obilna naročila in poset se toplo priporoča

Joseph Stirn, slovenski krojač in trgovec z moško obleko
602 — 10 St.; vogal McAllister av.
Waukegan, Ill.
(Adv. 6. 17.)

NAZNANILO.

S tem naznanjam, da se je nekaj naših domačinov naselilo v novi **katoliški naselbini** v Alabami, kjer ni snega, ne slane in ne neurja.

Podnebje v tej državi je fino, zemlja in voda dobra. Od tu se lahko pridelke proda in drugam pošilja.

To naselbino je priporočila: "The Catholic Colonization Society of U. S. A." Priporočena je tudi od škofijskega urada v Alabami.

Pišite meni za pojasnila! Lahki kupni pogoji!

Math Cesar,
1900 W. 22nd St., Chicago, Ill
Telefon Canal 80.
2. 10—8. 10 15

Frank Petkovšek

720 Market Street
WAUKEGAN, ILLINOIS.

Zastopnik raznih **parobrodnih drušb.** Pošilja **denarje v staro domovino** in opravlja **notarske posle.**

Se toplo priporoča Slovencem v Waukegan in okolici.

JOSIP ZALAR

JAVNI NOTAR
1004 N. Chicago Ave., Joliet, Ill.
izdeluje vsakovrstne pravoveljavne listine in izvršuje vse v notarsko stroko spadajoče zadeve za Združene Države in staro domovino.

Chicago tel. 1048 N. W. 770.

TEL.: CANAL 6027.

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA MLEKARNA

F. GRILL'S DAIRY
1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pozor gospodinje! Ako rabite pri gospodinjstvu **sveže mleko, dobro sladko, ali kislo smetano,** (Cream) ali okusno, **doma narejeno maslo,** (Butter) oglasite v moji mlekarni.

Jaz prodajem mleko, ki je pasterilizirano; dobivam ga naravnost od farmerjev. Mleko je preje natančno preskušeno in pregledano od Mestnega zdravstvenega urada (Health Department) predno gre iz mlekarne; torej garantiram ali jamčim, da je naravno. Mleko take vrste je posebno priporočati **otrokom rejencem.**

Mleko razvažam po hišah točno vsak dan o pravem času.

Za obilna naročila se toplo priporočam:

FRANK GRILL.
slovensko-hrvatski mleko
1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Nekaj novega!

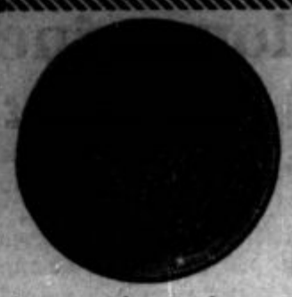

$

K. S. K. J.

iz germanskega srebra v naravni velikosti kakor kaže ta slika. Važno za vsakega člana ali članico K. S. K. J.

Cena komada 25c.

Kdor jih naroči **pet** skupaj, dobi enega povrh.

M. POGORELC, — 29 E. Madison St. Room 1112 Chicago, Ill.

SVOJI K SVOJIM!

Frank Kosmach

JAVNI NOTAR
2116 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pregledujem vse lastninske papirje pri prepisu posestev. (Abstracts, Deeds.) Izterjujem denarje in izdelujem vsa v notarsko stroko spadajoče listine. — Prodajam hiše in lote. Zavarujem poslopja in pohištvo proti ognju. Fire Insurance). Dajem vse nasvete brezplačno. 3/10—6/10 '15

JOSIP PERKO

SLOVENSKA GOSTILNA

2236 S. Wood Str. **Chicago, Illinois**
Telefon: Canal 298

Se priporoča rojakom Slovencem za obilen poset. "Dobra postrežba in dobra pijača", to je moje geslo.

POZOR ROJAKI V PUEBLO, COLO!

Naročite si spomladansko obleko!

Po Vaši meri in najnovejšem kroju. Garantiramo, da Vam paše.

Cene $15, $18, $20

in naprej

The Royal Tailors gotove obleke so vedno znižane cene. Naša obuvala so tudi garantirana in najboljša obuvala za šolske otroke.

Edina slovensko-hrvatska trgovina oblek, obuval, klobukov in drugih oprav.

Patlogar & Thomas

133 S. Union Ave., vogal D. ceste. **Pueblo, Col.**

VELIKA ZALOGA VINA

belega in rudečega iz Euclid, Ohio grozdja, katero se smatra za najboljše v Združenih državah. Moje vino se sme rabiti pri daritvi sv. maše, ker je **naravno ali pristno vino.** Pošiljam ga na vse strani Amerike. Cena vinu je:

Rudeče sod.....$28.00 **Belo sod.....$34.00**

in pri tem jaz plačam vojne davke. Za več pojasnila se obrnite na me:

Louis Lach,

1033 E. 62nd Street, N.E., Cleveland, Ohio.

FARME NA PRODAJ v državi Wisconsin.

Izmed dobrega najboljše.

—No. 1.—Farma 80 akrov: 8 ak. obsejanih s travo. Tri poslopja. 1¼ milje od letovišča. Blizu dve veliki žagi, kjer se vedno lahko delo dobi. Cena $1600, takoj se plača $400; ostalo na lahke pogoje. Lepa prilika.

No. 7.—40 akrov lepe valovite zemlje. Šola, trgovine, pošta in mlekarna blizu. Dovolj lesa za dom in prodajo. Cena $500. Jako lahki plačilni pogoji.

No. 15.—Farma 80 akrov: 4¼ milje od postaje. Ravna zemlja, 45 akrov obdelanih, ostalo ima precej dobrega lesa. Dvonadstropna hiša iz opeke. Velika štala. 10 glav goveje živine, par konj, mašinerija in orodje. Vse vkup $4500. Plačilni pogoji po dogovoru. Najlepša prilika.

—No. 19—Farma 80 akrov: 35 akrov orane zemlje, ostalo pašnik in gozd. Ob glavni cesti. Telefon napeljan mimo. Vodnjak z izvrstno vodo. Velika hiša, štala, in druga gospodarska poslopja. To je farma za veliko familijo. Cena $3600; takoj ena četrtina; za ostalo dosti časa.

No. 21—Farma 80 akrov: 1¼ milje od pošte in železnice. 20 ak. orane zemlje. Dobra hiša, dve štali, mlin na veter in dr. 2 konja, 6 glav gov. živine, 50 kokoši, vozovi in orodje. Vse skupaj samo $3000, ako se v kratkem proda. Lahki plačilni pogoji.

—No. 22—45 akrov farma: 30 ak. očiščenih. Hiša, štala. Vse potrebne naprave blizu. Ob glavni cesti. Cena $1500. Takoj $500. Ostalo na dolgo časa.

No. 53.—40 akrov farmske zemlje s poslopji. Precej lesa. Cena $800. Takoj samo $250, ostalo na lahke pogoje.

Vse te, kakor tudi mnoge druge farme, ki jih imam na prodaj leže v priznano najboljšem delu severno-srednega Wisconsina. Pišite po cenik!

Poleg tega imam na prodaj tudi mnogo rodovitne neobdelane farmske zemlje po $10 do $20 aker. Zakaj potem plačevati več za slabšo zemljo in na slabšem kraju. — Moja večletna izkušnja in moje zastopništvo mi omogoča ponuditi rojakom te izvenredne prilike v nakup.— Pišite ali pridite na

Leo Zakrajšek

Državni nas. zastopnik za Wisconsin in za Soo Line železnico.

309 First Avenue D. 3. Milwaukee, Wis.

3-24—4-14.